

2008

Länsförsäkringar Hypotek
Årsredovisning

Innehåll

Kort om 2008	1
VD-ord	2
Vision och strategi	4
Omvärld och finansmarknad	6
Bolån	8
Kreditkvalitet	10
Upplåning och likviditet	12
Förvaltningsberättelse	14
Risker och kapitalhantering	16
Femårsöversikt	18
Resultaträkning	19
Balansräkning	19
Kassaflödesanalys	20
Förändring av eget kapital	20
Noter till de finansiella rapporterna	21
Revisionsberättelse	41
Styrelse, revisorer och företagsledning	42
Definitioner	43
Rapportdagar	44
Adresser	45

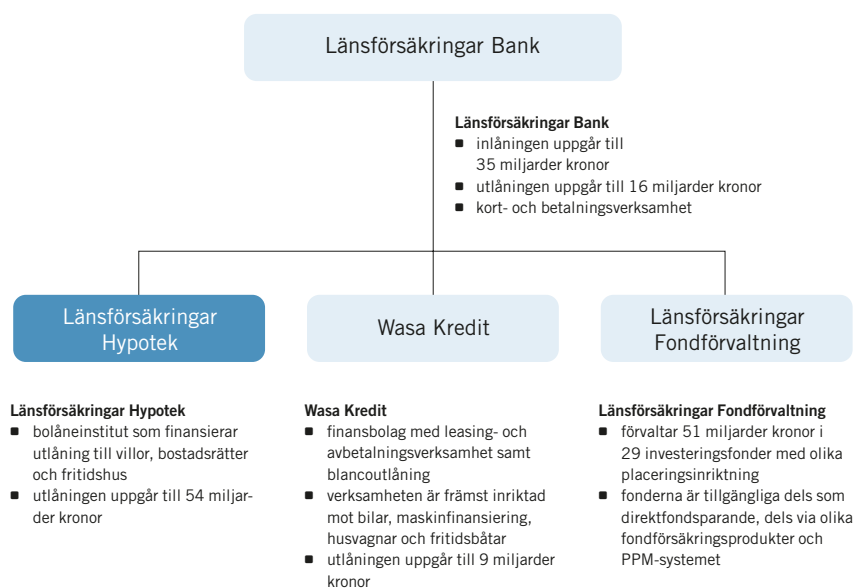
Länsförsäkringar Hypotek

– en del av länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringsgruppen består av 24 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB. Alla kundkontakter sker på länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringar AB bedriver gemensam affärsverksamhet inom sakförsäkring, livförsäkring och bank, bedriver utvecklingsarbete och sköter service inom områden som ger skalfördelar och effektivitet. Allt i syfte att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Ett brett utbud av försäkringar, pensionslösningar, banktjänster och andra finansiella lösningar erbjuds de 3,2 miljoner kunderna. Länsförsäkringsgruppen har 5 800 medarbetare.

Länsförsäkringar Bank är dotterbolag till Länsförsäkringar AB och moderbolag i bankkoncernen. I bankkoncernen ingår dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Wasa Kredit och Länsförsäkringar Fondförvaltning. Länsförsäkringar Hypotek är Länsförsäkringars bolåneinstitut.

- Länsförsäkringar Hypotek är Sveriges sjunde största aktör på bolånemarknaden med en utlåning på 54 miljarder kronor.
- Utlåningen, som sker till privatpersoner och bostadsägare, kan utföras på länsförsäkringsbolagens 110 kontor runt om i landet, via internet och telefon.
- Marknadsandelen för hushålls- och bostadsutlåning var 3,5 procent och andelen av marknadstillväxten uppgick till 6,4 procent för 2008.
- Länsförsäkringar har för fjärde året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder och för fjärde gången Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) 2008. Antalet bolånekunder uppgår till 115 000.
- I Länsförsäkringar Hypotek sker den största delen av bankverksamhetens upplåning. Upplåningen sker med säkerställda obligationer (Aaa/AAA) som uppgår till 42 miljarder kronor.

Kort om 2008

- Rörelseresultatet ökade till 129 (58) miljoner kronor.
- Räntenettet ökade 53 procent till 361 (236) miljoner kronor.
- Kapitäläckningsgraden uppgick till 10,5 (10,5) procent och primärkapitalrelationen till 8,2 (8,6) procent.
- Utlåningen ökade 13 procent till 54 (48) miljarder kronor.
- Marknadsandelen för hushålls- och bostadsutlåning ökade till 3,5 (3,2) procent. Andelen av marknadsstillväxten uppgick till 6,4 procent under året.
- Kreditkvaliteten är mycket god och verksamheten har en oförändrad låg riskprofil.
- Antalet kunder ökade till 115 000 (106 000).
- Länsförsäkringar har för fjärde året i rad de mest nöjda bolånekunderna i en jämförelse mellan alla svenska banker enligt Svenskt Kvalitetsindex mätning 2008.
- Under året öppnades tio nya bankkontor och antalet bank- och bolånerådgivare fortsatte att öka.

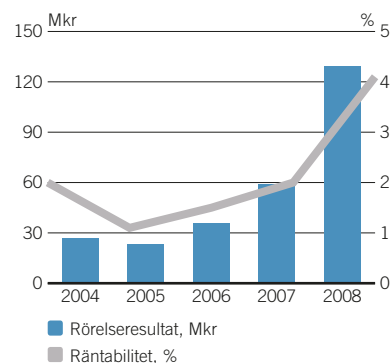
Nyckeltal	2004	2005	2006	2007	2008
Räntabilitet på eget kapital, %	2,0	1,1	1,5	2,0	4,1
Avkastning på totalt kapital, %	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Placeringsmarginal, %	0,78	0,60	0,52	0,53	0,65
K/I-tal före kreditförluster	0,65	0,68	0,69	0,49	0,34
K/I-tal efter kreditförluster	0,61	0,60	0,57	0,47	0,34
Kapitäläckningsgrad, %	11,3 ¹⁾	12,1 ¹⁾	11,2 ¹⁾	10,5 ²⁾	10,5 ²⁾
Primärkapitalrelation, %	9,1 ¹⁾	10,0 ¹⁾	9,4 ¹⁾	8,6 ²⁾	8,2 ²⁾
Andel osäkra fordringar, brutto % ³⁾	0,14	0,09	0,04	0,06	0,11
Andel osäkra fordringar, netto % ³⁾	0	0	0	0	0,03
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, % ³⁾	107	139	263	142	73
Kreditförlustnivå, %	0	0	0	0	0

¹⁾ Enligt Basel I.

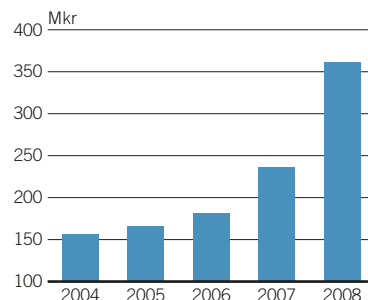
²⁾ Enligt övergångsregler för Basel II.

³⁾ Säkerheternas värde har ej beaktats i redovisningen av osäkra fordringar.

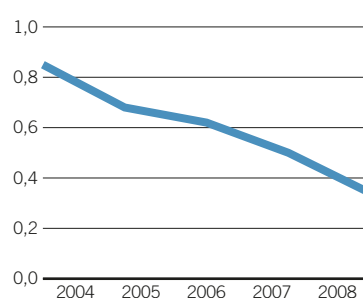
RÖRELSERESULTAT OCH RÄNTABILITET

RÄNTENETTO

K/I-TAL FÖRE KREDITFÖRLUSTER

VD-ord: Stabilitet i orostider

Under hösten drabbades världen av en finansiell turbulens och likviditetsbrist som få kunnat förutspå. Den ekonomiska tillväxten i världen stannade av och flera världsledande aktörer på bank- och finansmarknaden drabbades. Sverige var i slutet av året på väg in i en lågkonjunktur och många svenskar hade börjat känna av de realekonomiska effekterna. Länsförsäkringar har trots finanskrisen klarat sig mycket bra. Bolånevolymerna har vuxit, verksamheten har en låg risk och vi har nästan inga kreditförluster.

Mest nöjda bolånekunderna igen

Enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) 2008 har Länsförsäkringar för fjärde året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder. God rådgivning och bra service var avgörande utslagskriterier i årets mätning. Vår långsiktiga och konsekventa räntesättning med prisvärda produkter uppskattas av kunderna, vilket är glädjande speciellt i

år med kraftiga ränteförändringar på världsmarknaden. Vi försöker alltid att utmana och ha konkurrenskraftiga priser, allt för kundernas bästa.

Det finns flera förklaringar till att kunderna är så nöjda men jag vill särskilt lyfta fram de 24 lokala, självständiga länsförsäkringsbolagens lokala kund- och marknadskännedom. Den kunskapen är avgörande tillsammans med Länsförsäkringars omsorg om kunden. Kundrelationen bygger på en nära relation till den lokala rådgivaren. Produkterna är efterfrågade, prisvärda och lättillgängliga även genom internet- och telefontjänster. Länsförsäkringar är dessutom kundägt, det vill säga ägandet är långsiktigt i en federativ ägarstruktur, vilket borgar för stabil, trygg och långsiktig tillväxt.

Bästa resultatet hittills

Länsförsäkringars bolåneverksamhet hade en fortsatt god volymutveckling under året och utlåningen ökade till 54 miljarder kronor trots att aktiviteten på

den svenska bolånemarknaden var lägre under andra hälften av året. Vårt resultat och vår lönsamhet förbättrades kraftigt. Räntenettet ökade till 361 miljoner kronor och resultatet till 129 miljoner kronor, vilket gav en mer än fördubblad räntabilitet på eget kapital. Det är det bästa året hittills. Vår marknadsposition stärktes under året och marknadsandelen inom hushålls- och bostadsutlåning ökade till 3,5 procent. Resultatet och verksamhetens utveckling under året visar att vi har valt rätt strategi, nämligen att växa långsiktigt och stabilt med låg risk.

Inga kreditförluster

Kreditportföljen på 54 miljarder kronor har en mycket god kreditkvalitet och vi hade i stort sett inga kreditförluster. I princip all utlåning ingår i den säkerställda verksamheten och säkerheterna består av privatbostäder som har en god geografisk spridning i Sverige. Det genomsnittliga kreditengagemanget är relativt lågt och inomläget eller viktat

genomsnittligt LTV i säkerhetsmassan uppgår till 58 procent. Värt att påpeka är att fyra olika metoder för att beräkna viktat genomsnittligt LTV används av de svenska aktörerna som ger ut säkerställda obligationer. Länsförsäkringar använder beräkningsmetoden maximalt LTV-värde per fastighet, vilken får anses vara den mest konservativa metoden.

Länsförsäkringars kreditgivning är konservativ och sker utifrån låg risk. Förhållandet är ömsesidigt mellan oss och våra kunder. Kunderna ska vara trygga med sin kredit och vi med affären. Perspektivet har hittills gett Länsförsäkringar Hypotek en stark volymtillväxt, lönsamhet och mycket låga kreditförluster.

Finanskrisen påverkar alla

Den finansiella oro som började sommaren 2007 utvecklades till en finansiell turbulens under hösten. Världens kapitalmarknader slutade i princip att fungera på grund av förtroendekrisen mellan aktörerna med en stor likviditetsbrist som följd. Regeringar och centralbanker har därefter med hjälp av kraftfulla insatser avväjrt den akuta likviditetskrisen. Efter det att flera bank- och finansaktörer runtom i världen drabbades på grund av för högt risktagande har förtroendet mellan aktörerna långsamt börjat återställas. Det har blivit tydligare vilka aktörer som har en mer uthållig strategi med mindre risktagande och långsiktig stabilitet.

De svenska hushållen har klarat sig förhållandevis bra hittills, men även i Sverige har lågkonjunkturen börjat märkas. Den ekonomiska tillväxten har stannat av och BNP föll med 0,2 procent under året. Varslen ökade och huspriserna föll i slutet av året men inte lika mycket som i många andra länder. Försäljningen av villor och bostadsrätter

minskade. De svenska hushållen har en betydligt lägre skuldsättning och bättre återbetalningsförmåga jämfört med många andra länder, vilket gör att de är bättre rustade inför lågkonjunkturen. Betydelsen av god finansiell rådgivning till hushållen kommer att öka under de närmaste åren.

Upplåning, likviditet och rating

Tack vare de säkerställda obligationerna har bolåneverksamhetens upplåning, jämfört med tidigare år, skett till en lägre finansieringskostnad, vilket har stärkt räntenettet. 2008 är det första hela året som finansierats med säkerställda obligationer och lägre upplåningskostnader fått fullt genomslag. Verksamheten har en god likviditet och likviditetshanteringen sker i moderbolaget Länsförsäkringar Bank.

Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer har högsta kreditvärderingsbetyg från både Standard & Poor's, AAA, och Moody's, Aaa. De bibehållna kreditvärderingsbetygen är ett styrkebesked och Länsförsäkringar är en av fyra aktörer på den svenska upplåningsmarknaden med högsta betyg från båda ratinginstituten.

För en fortsatt trygg framtid

Vi står inför stora utmaningar under 2009 med lågkonjunktur och en stor osäkerhet bland de svenska hushållen. Under året genomfördes en omorganisation i Länsförsäkringar AB-koncernen som ska ge ökad konkurrenskraft, minskade kostnader och en ökad effektivitet vilket i en orolig omvärld skapar goda förutsättningar för fortsatta framgångar.

Länsförsäkringars styrka i dessa tider är att vi är en stabil och långsiktig aktör som har funnits sedan 1801. Vi är en trygg bolåneaktör som värdesätter

kundernas förtroende mycket högt, högre än kortsiktiga resultat.

Det personliga kundmötet hos de 24 lokala, självständiga länsförsäkringsbolagen är alltid i fokus. Vi ska fortsätta att utmana och erbjuda kunderna prisvärda produkter inom bolån och vara en finansiell rådgivare inom bank & försäkring. Jag ser med tillförsikt fram emot 2009, ett år som jag tror vi är rätt rustade för när vi ska bygga en fortsatt stark position på bolåne marknaden.

Stockholm, mars 2009

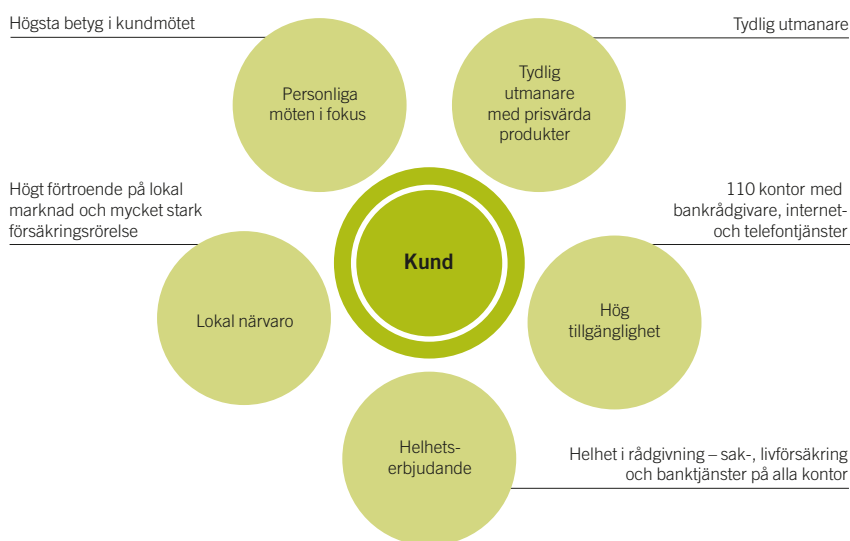
Anders Borgcrantz
Verkställande direktör

Vision och strategi: Ekonomisk trygghet

Länsförsäkringar ska ge människor och företag möjlighet att leva i ekonomisk trygghet. Bolåneverksamheten har en stor betydelse för att stärka Länsförsäkringars kundrelationer på privatmarknaden. Bank- och bolåneaffären blir en allt större intäktskälla för länsförsäkringsgruppen och under 2008 öppnades tio nya kontor och antalet bank- och bolånerådgivare fortsatte att öka. Länsförsäkringars ägarstruktur och finansiella styrka gynnar bankaffären och tillväxten.

Kundmötet

Kundernas självklara val

Länsförsäkringar ska vara det självklara valet inom bank & försäkring för kunden.

Affärsidé – prisvärda banktjänster

Affärsidén för bolåneverksamheten är att erbjuda privatpersoner och bostadsägare prisvärda bolån. Länsförsäkringar är utmanaren på marknaden med attraktiva bolåneprodukter, service och prisvärdhet.

Liksom för Länsförsäkringars övriga erbjudanden inom bank och försäkring bygger bolåneverksamheten på det personliga mötet och den lokala närvaron genom de 24 lokala, kundägda länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringar ska vara utmanaren på bolåne marknaden med god rådgivning, prisvärda produkter och ett attraktivt erbjudande inom bank och försäkring.

Marknadsmål – lönsam tillväxt och marknadens mest nöjda kunder

Bolåneverksamheten ska bidra till länsförsäkringsgruppens marknadsmål som är:

- Tillväxt med lönsamhet inom alla delmarknader och kärnaffärer.
- De mest nöjda kunderna inom bank och försäkring.
- Ökad kundandel som har en nära relation till Länsförsäkringar.

De senaste fem åren har bolånevolymen mer än fördubblats från 24 miljarder kronor 2004 till 54 miljarder kronor 2008.

Länsförsäkringar hade för fjärde året i rad Sveriges mest nöjda bolånekunder enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) 2008. God rådgivning var i årets mätning betydligt viktigare jämfört med tidigare mätningar.

Bank- och bolåneverksamheten har ett strategiskt fokus på att öka andelen kunder som har en tät kontakt med och nära relation till banken. Dessa kunder är oftare kunder även hos Länsförsäkringars sak- och/eller livaffär. Ett attraktivt bolåneerbjudande ger möjlighet att nå ut till fler kunder och stärka erbjudandet inom bank & försäkring.

Strategi – starkt varumärke, stor kundbas, lokal marknadskännedom och personligt bemötande

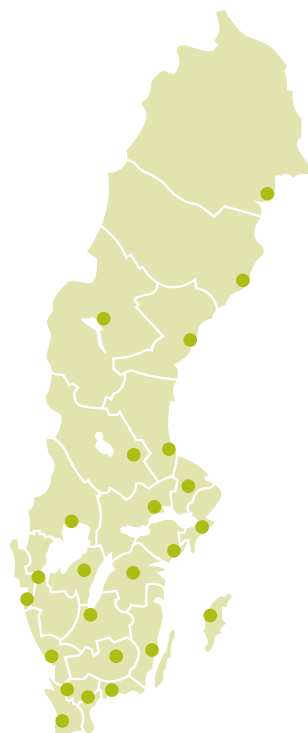
På länsförsäkringsbolagen sker alla kundkontakter för Länsförsäkringar Hypoteks räkning. De lokala, självständiga länsförsäkringsbolagen känner sina kunder och sin marknad bäst och

bygger de starka kundrelationerna.

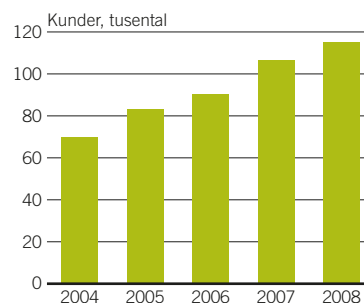
Lokala erbjudanden, som leder till fler kunder, lanseras löpande, och gemensamma erbjudanden förekommer. Länsförsäkringars övergripande kärnvärden – kundägt, lokalt, tillgängligt och personligt bemötande – är en del i strategin för att förtjäna kundernas förtroende.

Det finns 1 miljon villahemförsäkringskunder i länsförsäkringsgruppen. Flertalet av dem har behov av bolån. Bolåneverksamheten har 115 000 kunder och under året ökade antalet bolånekunder med 9 000.

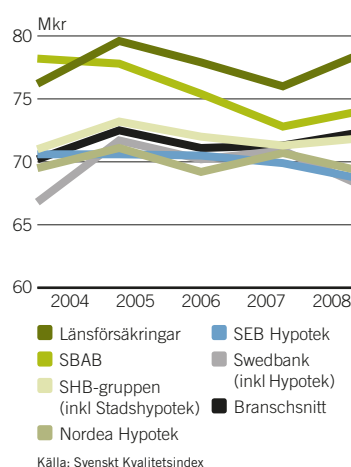
24 länsförsäkringsbolag

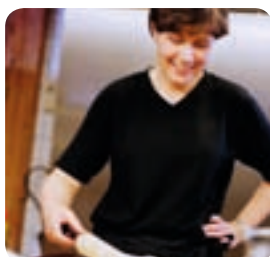
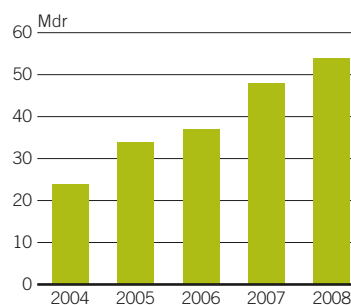
BOLÅNEKUNDER

SKI BOLÅN 2004–2008

BOSTADSUTLÅNING

Omvärld och finansmarknad: Lågkonjunktur

Den finansiella oro som började på kapitalmarknaden under 2007 kom under slutet av tredje kvartalet 2008 in i en mycket turbulent fas. En förtroendekris uppstod som ledde till att kapitalmarknadens funktionalitet försämrades kraftigt med likviditetsbrist som följd. Tack vare att regeringar och centralbanker genomförde massiva stödåtgärder avtog den finansiella turbulensen mot slutet av året.

Den svenska kapitalmarknaden har fungerat bättre än övriga marknader även om den påverkades av ett bristande förtroende mellan aktörerna i bank- och finanssektorn.

De svenska TED-spreadarna, skillnaden mellan interbankräntor och statspappersräntor, har under hela den finansiella turbulensen i princip varit lägre än i exempelvis USA, Storbritannien och övriga EU-länder, vilket visar på ett högre förtroende i den svenska marknaden.

Världsekonomi och konjunktur

Det fanns i slutet av året stora obalanser i världsekonomin och de realekonomiska effekterna började slå igenom i minskad tillväxt och försämrad arbetsmarknad. I USA föll BNP med 0,8 procent under 2008. De amerikanska hushållen började i slutet av året spara för första gången på många år. På kort sikt är detta negativt för amerikanskt BNP som till 70 procent består av privat konsumtion. Även arbetslösheten har stigit i USA, vilket innebär lägre inkomster och en försämrad konsumtion. EU-län-

derna, vars BNP ökade med 0,7 procent, kom senare in i den ekonomiska krisen men förväntas få ungefär motsvarande utveckling som i USA.

Sveriges ekonomi

Sveriges BNP föll med 0,2 procent under året, vilket främst förklaras av en kraftig lagerneddragning i industrin och en inbromsning i hushållens konsumtion. Tillväxten sjönk kraftigt under det fjärde kvartalet och antalet varsel ökade rekordartat. Inte sedan början av 90-talet har antalet varsel varit så högt. Mängden arbetade timmar sjönk som en följd av en minskad efterfrågan och arbetslösheten ökade.

Stockholmsbörsen sjönk under året med 42 procent, vilket var något sämre än världsindex som sjönk 41 procent. Mot slutet av året stabiliserades kurserna och december fick en positiv börsutveckling trots vinstvarningar, negativ konjunkturstatistik och flertalet varsel.

Sverige har ett nationellt budgetöverskott och en relativt liten statsskuld, vilket är en styrka inför lågkonjunkt-

ren och de politiska åtgärder som kan bli en följd av den.

Husprisutveckling

Försäljningen av villor och bostadsrätter minskade något i Sverige under året och de svenska huspriserna föll med 2 procent. Minskningen var dock lägre jämfört med stora delar av västvärlden där huspriserna föll mer. EU-ländernas huspriser föll exempelvis med 9 procent och huspriserna i USA föll med 18 procent.

Försvagad krona

Kronan tappade stort både mot dollarn och euron under året. Jämfört med Sveriges största handelspartners, mätt med TCW-index, tappade kronan nästan 13 procent under 2008.

Ränteutveckling

Världens centralbanker genomförde massiva insatser i slutet av året för att öka likviditeten i finanssystemet och få den finansiella turbulensen att avta. Styrräntor sänktes även som ett led i

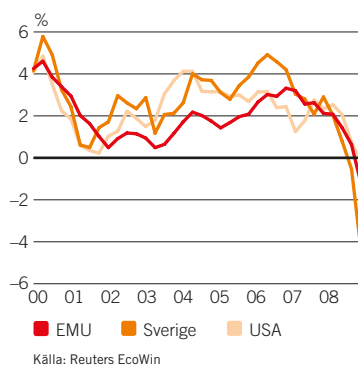

detta. I december sänkte den amerikanska centralbanken räntan till i praktiken noll. I Sverige sänkte Riksbanken räntan med 2,75 procentenheter under hösten från 4,75 procent och reporäntan låg därefter på 2 procent. Även Bank of England och ECB sänkte sina räntor till 2 respektive 2,5 procent.

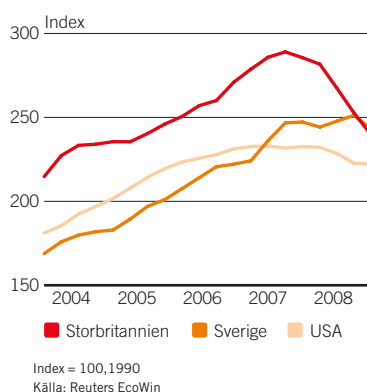
De långa räntorna föll under hösten beroende på inledande konjunkturedgång, deflationsoro och centralbankernas kraftiga sänkning av styrräntorna, som förstärkte nedgången i de långa räntorna. Under hösten föll den svenska 10-årsräntan från 4,5 procent vid halvårsskiftet till 2,4 procent i slutet av året. Den amerikanska 10-årsräntan föll från 4,0 till 2,2 och den tyska från 4,6 till 2,9 procent.

Även de korta räntorna föll kraftigt som en följd av sänkta styrräntor.

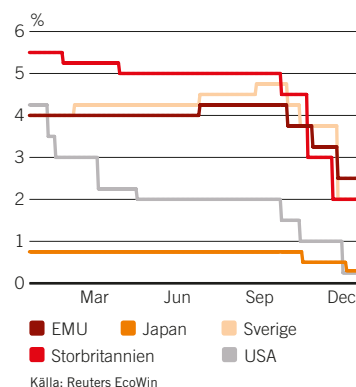
BNP-TILLVÄXT 2000–2008

HUSPRISUTVECKLING 2004–2008

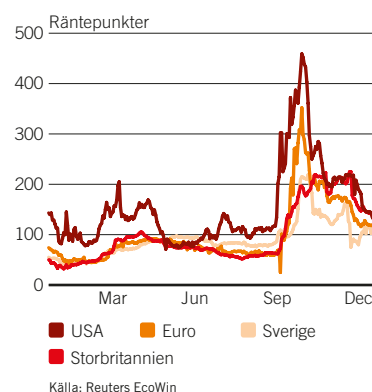
STYRRÄNTA 2008

VALUTAKURSER 2008

TED-SPREADAR 2008

Bolån: Ökad bostadsutlåning

Länsförsäkringar Hypotek erbjuder bolån upp till 75 procent av fastighetens marknadsvärde till villor, bostadsrätter, fritidshus och i begränsad omfattning till flerbostadshus. Bolåneerbjudandet är en del av Länsförsäkringars erbjudande på privatmarknaden för att bygga starka och nära kundrelationer.

Bostadsutlåningen fortsatte öka

Konkurrensen var fortsatt stark bland de svenska bolåneaktörerna och hushålls- och bostadsutlåningen i Sverige ökade till 2 033 (1 823) miljarder kronor. Under det första halvåret var ökningen i nivå med 2007 men under senare delen av året märktes en tydlig avmattning. 62 procent av nyutlåningen bestod av lån med rörlig ränta, vilket är den högsta andelen med rörlig ränta sedan 2000. Husprisutvecklingen mattades av mot slutet av året till

en prisminskning om 2 procent för hela 2008.

Bostadsutlåningen ökade till 54 (48) miljarder kronor, en ökning med 13 procent. Marknadsandelen för hushålls- och bostadsutlåning ökade till 3,5 (3,2) procent, och andelen av marknadstillväxten var 6,4 procent. Utlåningsökningen och marknadstillväxten förklaras av ett attraktivt erbjudande från Länsförsäkringar där bolån är en del. Kreditgivningen sker alltid utifrån målet

att upprätthålla en god kreditkvalitet.

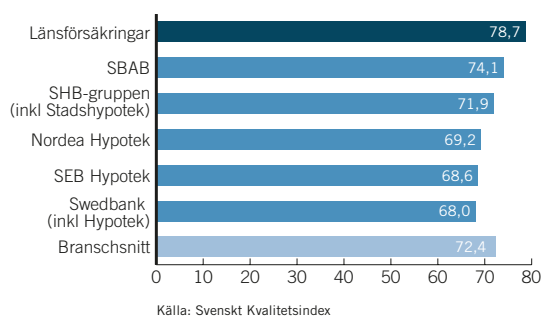
Trots att bolånemarknaden mattades av något under den andra hälften av året hade Länsförsäkringar en fortsatt god volymutveckling.

Bolånekunderna i Länsförsäkringar Hypotek ökade till 115 000 (106 000), en ökning med 8 procent.

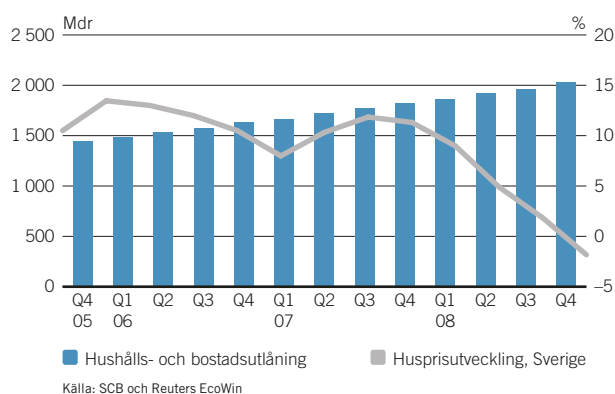
Sveriges mest nöjda bolånekunder

Länsförsäkringars bolånekunder är Sveriges mest nöjda bolånekunder för

KUNDNÖJDHET, SKI BOLÅN 2008

HUSHÅLLS- OCH BOSTADSUTLÅNING SAMT HUSPRISUTVECKLING

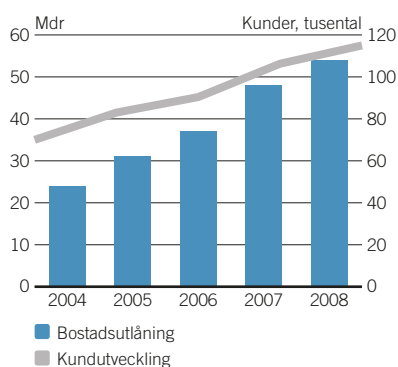

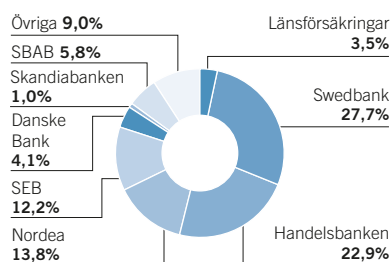
fjärde året i rad enligt Svenskt Kvalitetsindex 2008. En förstärkning har skett inom mätområdena image, kundernas förväntningar, produkt- och servicekvalitet. God rådgivning är bland kunderna i år betydligt viktigare jämfört med tidigare mätningar. Även konsekvent räntesättning, övriga kostnader kring bolånet och bra service värdesätts högt av kunderna.

BOSTADSUTLÅNING OCH KUNDUTVECKLING

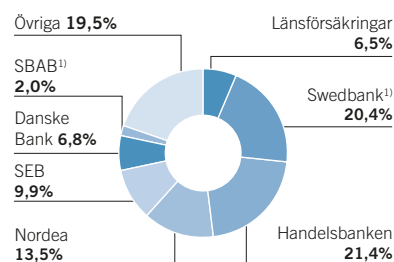

MARKNADSANDELAR 2008, HUSHÅLLS- OCH BOSTADSUTLÅNING

Källa: SCB

ANDEL AV MARKNADSTILLVÄXTEN, HUSHÅLLS- OCH BOSTADSUTLÅNING

¹⁾ Swedbanks andel har justerats för Svensk Jordbrukskredit och SBAB:s andel har justerats för Frispar Bolån.

Källa: SCB

Kreditkvalitet: Mycket god kreditkvalitet

Kreditportföljen består så gott som uteslutande av utlåning till privatpersoner med bostaden som säkerhet. Privatbostäderna finns enbart i Sverige och har en god geografisk spridning. 44 procent av de fastighetsfördelade engagemangen understeg 500 000 kronor och det genomsnittliga engagemanget uppgick till 733 000 kronor den 31 december 2008.

Kreditportföljen

Utlåningen ökade till 54 (48) miljarder kronor och i princip all utlåning kvalificerar sig för att ingå i den säkerställda verksamheten som regleras av lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer. Resterande utlåning avser till del flerbostadsfastigheter, som kvalificerar sig för att ingå i säkerhetsmassan, men som Länsförsäkringar valt att exkludera för att hålla en enhetlig profil med privatbostäder som säkerhet i den säkerställda verksamheten.

Säkerhetsmassa

De säkerställda obligationerna är enligt lagen förenade med förmånsrätt i emissionsinstitutets säkerhetsmassa. Säkerhetsmassan hade en volym om 52 (45) miljarder kronor den 31 december 2008. Den bestod endast av utlåning till privatpersoner med privatbostäder som säkerhet. Privatbostäderna fanns enbart i Sverige och hade en god geografisk spridning. 44 procent av de fastighetsfördelade engagemangen understeg 500 000 kronor och det genomsnittliga engagemanget uppgick till 733 000 kronor.

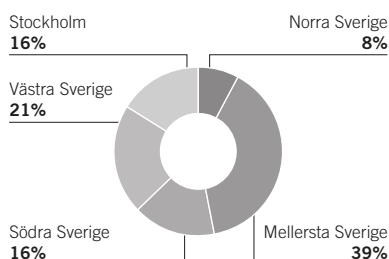
Säkerhetsmassa	2007-12-31	2008-12-31
Volym	45 mdr	52 mdr
Säkerhet	Privatbostäder	Privatbostäder
OC ¹⁾ , miniminivå	5%	5%
OC ¹⁾ , faktisk nivå	30%	24%
Viktat genomsnittligt LTV ²⁾	59%	58%
Antal fastigheter	64 952	71 477
Genomsnittligt engagemang	702 tkr	733 tkr
Genomsnittligt lån	327 tkr	341 tkr
Geografisk spridning i Sverige	Mycket god	Mycket god
Räntetyp	fast 53%, rörlig 47% ³⁾	fast 51%, rörlig 49% ³⁾

¹⁾ OC visar förhållandet mellan tillgångarna (utlåningen) och skulderna (upplåningen) i relation till skulderna. En hög OC visar att verksamheten har ett stort tillgångsöverskott och en god marginal vid exempelvis ett prisfall på tillgångarnas värde.

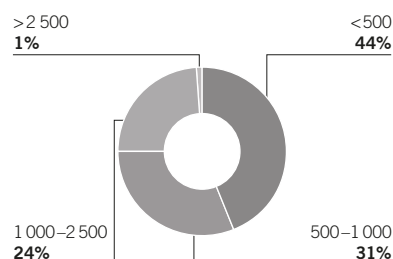
²⁾ Enligt beräkningsmetod "Maximalt LTV-värde per fastighet".

³⁾ Avser lån med räntebindningstid understigande 12 månader.

SÄKERHETSMASSANS GEOGRAFISKA FÖRDELNING

FASTIGHETSFÖRDELDE ENGAGEMANG I SÄKERHETSMASSAN, TKR

Inomläget eller viktat genomsnittligt LTV i säkerhetsmassan uppgick till 58 (59) procent den 31 december 2008. Fyra olika beräkningsmetoder används av de svenska aktörerna som ger ut säkerställda obligationer för att beräkna viktat genomsnittligt LTV. Länsförsäkringar använder beräkningsmetoden maximalt LTV-värde per fastighet. Skillnaden i viktat genomsnittligt LTV är upp till 30 procentenheter beroende på vilken beräkningsmetod som används.

Säkerhetsmassan har en målnivå för OC om 5 procent. Förklaring till OC, se tabell sidan 10. Faktisk OC uppgick till 24 (30) procent den 31 december 2008 och bestod utöver utlåning även av 9,7 (3,3) miljarder kronor inestående medel på det särskilda kontot för den säkerställda verksamheten, vilket motsvarar 15,7 (6,7) procent av hela säkerhetsmassan.

Stresstest på säkerhetsmassan

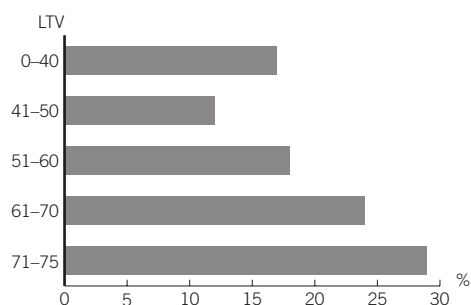
Vid ett stresstest på säkerhetsmassan med 20 procents prisfall på marknadsvärdet den 31 december 2008 steg viktat genomsnittligt LTV till 65 procent jämfört med faktiskt viktat genomsnittligt LTV om 58 procent den 31 december 2008.

Osäkra fordringar

De osäkra fordringarna uppgick till 0,11 (0,06) procent av utlåningsportföljen före reserver. Osäkra fordringar utgör fortsatt en liten andel av den totala utlåningen.

SÄKERHETSMASSANS FÖRDELNING PÅ BELÅNINGSGRAD (LTV)

Upplåning och likviditet

Mål

- Verksamheten ska säkerställa behovet av kapital på kort och lång sikt till ett pris som är i nivå med relevanta konkurrenters.

Finansiering med säkerställda obligationer

I Länsförsäkringar Hypotek sker den största delen av bankverksamhetens upplåning. Upplåningen sker med säkerställda obligationer som har högsta kreditvärderingsbetyg, Aaa från Moody's och AAA, från Standard & Poor's. De säkerställda obligationerna är pantsättningsbara i Riksbanken.

Mål och strategi

Verksamheten ska säkerställa behovet av kapital på kort och lång sikt till ett pris som är i nivå med relevanta konkurrenters.

Länsförsäkringar Hypotek finansierar den säkerställda utlåningen genom utgivande av säkerställda obligationer samt till viss del genom användning av Länsförsäkringar Banks inlåningsöverskott. Likviditetssituationen är mycket stark med 9,7 (3,3) miljarder kronor inestående medel på det så kallade särskilda kontot vid årsskiftet, motsvarande 15,7 (6,7) procent av hela säkerhetsmassan.

Den primära finansieringskällan är obligationsupplåning i Sverige med benchmarklån för den institutionella marknaden. Emissionerna koncentreras

till stora volymer i ett antal obligationslån som ger förutsättningar för en hög likviditet. Benchmarkkurvan på den svenska marknaden inkluderar obligationer med löptider på 1–5 år som emitteras genom on-tap emissioner. Vidare emitteras FRN-lån löpande, även de normalt i stora volymer för ökad likviditet. Den internationella upplåningen har hittills skett på den schweiziska marknaden. Bolaget arbetar med att ha en så bred investerarbas som möjligt inom de marknader som utvalts som centrala för att fullfölja finansieringsstrategin.

Försäljningen och handeln med säkerställda obligationer sker via fem market makers: Danske Bank Consensus, Swedbank, SEB, Nordea och Svenska Handelsbanken. Därutöver är moderbolaget Länsförsäkringar Bank dealer på Länsförsäkringar Hypoteks domestika nyuppsatta MTN-program för säkerställda obligationer.

Upplåningsverksamheten under året

Trots ökad turbulens på kapitalmarknaden och minskad marknadslikviditet under framför allt den andra hälften av året har Länsförsäkringar Hypotek under varje skede av krisen haft en god tillgång till finansiering.

Upplåningen med säkerställda obligationer ökade till 42 (37) miljarder kronor. Ökningen har skett för att finansiera ökande utlåningsvolymer.

Den genomsnittliga löptiden uppgår till 2 år. Upplåningen i utländsk valuta uppgick till 6,0 (7,1) miljarder kronor, vilket motsvarar 12 procent av den totala upplåningen. Under året emitte-

rades säkerställda obligationer för 17,5 miljarder kronor. Återköp genomfördes för 5,7 miljarder kronor i samband med att durationen förlängdes och förfallna värdepapper uppgick till 7,4 miljarder kronor.

Länsförsäkringar Hypotek hade fyra benchmarklån utestående den 31 december 2008, vilka förfaller 2009–2013. Under året emitterades benchmarkobligationer för 9,3 miljarder kronor. En femårig benchmarkobligation 505 emitterades under året och fick benchmarkstatus direkt vid emissionen. Utestående volym benchmarkobligationer vid årets slut uppgick till totalt 29,3 (24,6) miljarder kronor.

Emitterade obligationer i det säkerställda MTN-programmet uppgick till 6,8 miljarder kronor och utestående volym var 7,1 (5,3) miljarder kronor den 31 december 2008. Emitterade obligationer i EMTCN-programmet uppgick till 1,4 miljarder kronor och utestående volym var 6,0 (7,1) miljarder kronor den 31 december 2008.

Finansieringen med långfristig upplåning löptidsanpassas genom swapavtal för att uppnå en med utlåningen matchande räntebindningstid.

Stark rating

Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer har bibehållna högsta kreditbetyg, Aaa från Moody's och AAA från Standard & Poor's. Vid årets slut var Länsförsäkringar Hypotek en av fyra aktörer på den svenska marknaden för säkerställda obligationer med högsta betyg från båda ratinginstituten.

Moderbolaget Länsförsäkringar Bank har under året bibehållit samtliga sina kreditbetyg. Kreditbetygen är A (stable) från Standard & Poor's och A 2 (stable) från Moody's. Det kortfristiga kreditbetyget är A-1 från Standard & Poor's och P-1 från Moody's. Financial Strength Rating är C.

Länsförsäkringar Banks stabila kreditvärdighet är en styrka i årets turbulens på kapital- och kreditmarknaden. Förklaringen är en fortsatt positiv utveckling med god tillväxt, en god kreditkvalitet och låga kreditförluster, en god likviditet tillsammans med bankverksamhetens strategiska betydelse i länsförsäkringsgruppen.

Likviditetshantering

Moderbolaget Länsförsäkringar Bank samordnar likviditetshanteringen för bank- och bolåneverksamheten.

För mer information om Risker och kapitalhantering, se sidan 16.

Riksbankens agerande under året

Under andra hälften 2008 agerade Riksbanken kraftfullt för att tillföra likviditet

till kapitalmarknaden. Riksbanken vidtog en rad åtgärder. En åtgärd var att öka andelen säkerställda obligationer som får användas som säkerheter i betalningssystemet RIX från närstående institut.

Vidare inrättade Riksbanken ett program för upplåning på tre och sex månader i svenska kronor som ger banker möjlighet att låna direkt i Riksbanken. Riksbanken har även inrättat en lånefacilitet i dollar som fungerar på motsvarande sätt. Dessa åtgärder sammantaget har underlättat likviditetsbehovet för svenska banker.

Den oro som accelererade under hösten 2008 resulterade i att regeringarna runt om i världen beslutade om garanti-program för banker. Det svenska garantiprogrammet ger banker, bostadsinstitut och vissa kreditmarknadsbolag möjlighet att emittera med en statlig garanti som kan användas av investerare om låntagaren ej kan fullgöra sina förpliktelser. Det svenska garantiprogrammet gäller fram till 30 april 2009 och uppgår till 1 500 miljarder kronor.

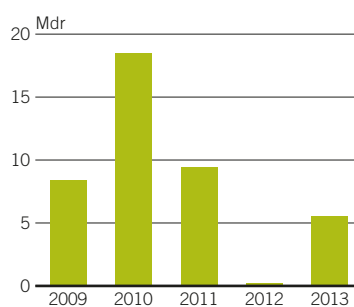
UPPLÅNINGSPROGRAM

	Program	Valuta	Ram Nom, Mkr	Återstående löptid, år	Utestående Nom, Mkr
Hypotek	MTCN	SEK	20 000	1,4	7 132
	Benchmark	SEK	Obegränsad	2,1	29 268
	Private Placement International	CHF	–	4,0	240 ¹⁾
	EMTCN	EUR	2 000	1,2	390 ²⁾

¹⁾ Belopp i MCHF

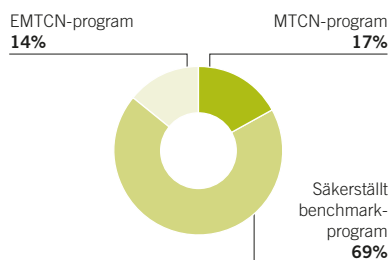
²⁾ Belopp MEUR

FÖRFALLOFÖRDELAD UPPLÅNING

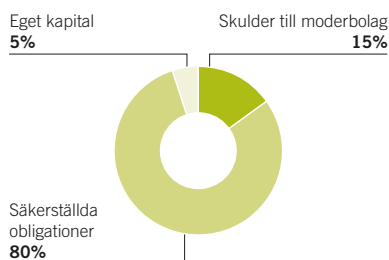

2012 förfaller 0,2 miljarder kronor.
Utöver detta förfaller 0,4 miljarder kronor 2018.
Alla volymer är nominellt värde.

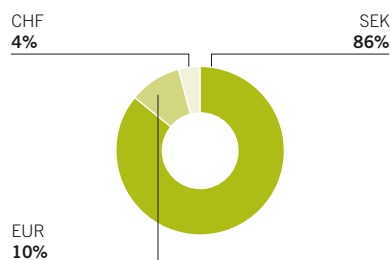
PROGRAMFÖRDELAD UPPLÅNING

FINANSIERINGSKÄLLOR

VALUTFÖRDELAD UPPLÅNING

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)
får härmed avlämna årsredovisning för 2008.

Ägarförhållanden

Bolaget är dotterbolag i koncernen Länsförsäkringar Bank AB (publ), (516401-9878) vars moderbolag är Länsförsäkringar AB (publ), (556549-7020). Samtliga bolag har säte i Stockholm.

Bankkoncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Bank AB (publ) (516401-9878) samt de helägda dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) (556244-1781), Wasa Kredit AB (556311-9204) och Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (publ) (556364-2783).

Verksamheten i Länsförsäkringar Hypotek är från och med 1 januari 2002 outsourcad till Länsförsäkringar Bank. Sedan hösten 2005 är dock VD och delar av finansavdelningen anställda i Länsförsäkringar Hypotek. Administrationen i övrigt sköts i sin helhet av Länsförsäkringar Bank.

Verksamhetsinriktning

Bolaget bedriver bolåneverksamhet. I verksamheten lämnas kredit mot säkerhet i villor, bostadsrätter, fritidshus samt i viss mån flerbostadshus.

Kunderna kan vända sig till något av länsförsäkringsbolagens 110 (100) kontor som bedriver bankverksamhet för rådgivning och service. Kontoren finns i eller i anslutning till länsförsäkringsbolagens kontor där försäljning och viss administration av banktjänster bedrivs. Länsförsäkringsbolagen ersätts för försäljning och administration genom ett ersättningssystem som baseras på hanterade volymer.

Marknadskommentar

Den finansiella oro som började på kapitalmarknaden under 2007 kom under slutet av tredje kvartalet 2008 in i en mycket turbulent fas. Tack vare regeringars och centralbankers massiva stödåtgärder avtog den finansiella turbulensen mot slutet av året.

Upplåningsmarknaden har därmed fungerat tillfredsställande under större delen av året. De svenska TED-spreadarna har varit lägre än de flesta andra länders under i stort sett hela den finansiella turbulensen, vilket visar på ett högre förtroende i den svenska marknaden. Det fanns i slutet av året stora obalanser i världsekonomin och de realekonomiska effekterna började slå igenom i försämrade tillväxt, arbetsmarknad och husprisutveckling. Den svenska ekonomin var vid den inledande nedgången av konjunkturen stark i ett internationellt perspektiv. Likaså var de svenska hushållens skuldsättning och återbetalningsförmåga god.

Fortsatt tillväxt

Försäljning, rådgivning och service sker genom de 24 länsförsäkringsbolagens 110 kontor, via internet och telefon. Under 2008 öppnades 10 nya kontor och antalet bankrådgivare ökade med 49. En försäljningskanal av betydelse är även Läns hem Fastighetsförmedlings 70-talet bobutiker runtom i landet. Länsförsäkringar stärkte sin marknadsposition och är nu femte största bank i Sverige på inlåning. Volymerna fortsatte att öka och bankaffären blir en allt större intäktskälla för länsförsäkringsgruppen.

Under året har förberedelser skett inför Länsförsäkringar AB-koncernens omorganisation för att öka konkurrenskraften, sänka driftkostnaderna och effektivisera utnyttjandet av gemensamma resurser.

Mest nöjda bolånekunderna igen

Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda bolånekunder för fjärde året i rad enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) 2008. En förstärkning har dessutom skett inom mätområdena image, kundernas förväntningar, produkt- och servicekvalitet. God rådgivning är bland kunderna i år betydligt viktigare jämfört med tidigare mätningar. Även räntesatser, övriga kostnader kring bolånet och bra service värdesätts högt av kunderna.

Balansomslutning

Balansomslutningen uppgick till 57 (48) miljarder kronor, en ökning med 19 procent. Utlåningen till allmänheten ökade 13 procent eller 6 miljarder kronor till 54 (48) miljarder kronor.

Kreditportfölj

I princip all utlåning i Länsförsäkringar Hypotek kvalificerar sig för att ingå i den säkerställda verksamheten, den så kallade säkerhetsmassan, enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer. Kreditportföljen består huvudsakligen av lån med säkerhet i villor och bostadsrätter och endast till en mindre del av fritidshus. Den genomsnittliga belåningsgraden (LTV) är 58 procent och det genomsnittliga engagemanget per låntagare är 733 000 kronor. Portföljens kvalitet fortsätter att vara mycket hög och har inte påverkats av den realekonomiska försämringen. Den geografiska spridningen i Sverige är mycket god och säkerheterna består av privatbostäder.

Upplåning och likviditet

Den långfristiga upplåningen med säkerställda obligationer ökade med 14 procent till 42 (37) miljarder kronor. Emitterade värdepapper uppgick till 17,5 miljarder kronor under året. Återköpta värdepapper uppgick till 5,7 miljarder kronor och

förfallna värdepapper uppgick till 7,4 miljarder kronor under året. Likviditeten, som hanteras av moderbolaget för hela koncernen, är fortsatt mycket god.

Rating

Bolagets säkerställda obligationer har högsta kreditbetyg, AAA, från Standard & Poor's och högsta kreditbetyg, Aaa, från Moody's. Länsförsäkringar Hypotek är en av fyra aktörer på den svenska marknaden för säkerställda obligationer med högsta betyg från bägge ratinginstituten.

Bolag	Institut	Långfristig rating	Kortfristig rating
Länsförsäkringar Hypotek*	Standard & Poor's	AAA	–
Länsförsäkringar Hypotek*	Moody's	Aaa	–

* Avser bolagets säkerställda obligationer.

Kapitaltäckning

Länsförsäkringar tillämpar reglerna för intern riskklassificering (IRK). Syftet är att åstadkomma en bättre genomlysning av risker och därmed en ökad stabilitet i det finansiella systemet. Den avancerade riskklassificeringsmetoden ger störst möjligheter att strategiskt och operativt hantera kreditrisker och den används för alla hushållsexponeringar. För övriga exponeringar används tills vidare schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för kreditrisk. Förändringarna i kapitalkravet slår igenom successivt eftersom övergångsreglerna innebär en anpassning under tre år.

Enligt övergångsreglerna har kapitalkravet reducerats med 5 procentenheter under 2008. Bolagets kapitaltäckningsgrad uppgick till 10,5 procent och primärkapitalrelationen uppgick till 8,2 procent enligt gällande övergångsregler. Målnivån för kapitaltäckningsgraden är 10,5 procent och för primärkapitalrelationen 8,5 procent. Båda måtten har en tillåten avvikelse om +/- 0,5 procentenhet. Enligt reglerna, exklusive tillägg för övergångsregler, uppgick kapitalkravet enligt Pelare I till 859 miljoner kronor den 31 december 2008, vilket är 67 procent mindre jämfört med 2 571 miljoner kronor enligt Basel I-regelverket. För mer information om kapitaltäckningsberäkningen, se not 35.

Resultat och lönsamhet

Resultatet före kreditförluster ökade till 129 (56) miljoner kronor och rörelseresultatet uppgick till 129 (58) miljoner kronor. Ökningen förklaras av ökade volymer och marginalförbättringar. Räntabiliteten på eget kapital förbättrades till 4,1 (2,0) procent.

Intäkter

Räntenettot ökade med 53 procent till 361 (236) miljoner kronor. Ökningen förklaras av en högre utlåningsvolym samt en förbättrad marginal. Upplåningskostnaderna påverkades positivt genom den ökade upplåningen med säkerställda obligationer. Räntenettot påverkades även positivt av att de korta marknadsräntorna föll under det fjärde kvartalet. Placeringsmarginalen ökade till 0,65 (0,53) procent, vilket förklaras av ett förbättrat räntenetto.

Kostnader

Rörelsens kostnader ökade med 12 miljoner kronor eller 22 procent till 66 (54) miljoner kronor, vilket förklaras av ökade förvaltningskostnader. K/I-talet före kreditförluster, stärktes till 0,34 (0,49) och K/I-talet efter kreditförluster till 0,34 (0,47). De förbättrade K/I-talen är en följd av att intäkterna ökade kraftigt.

Kreditförluster

Avsättningar har skett efter gruppvis värdering. Kreditförlusterna fortsätter vara på en mycket låg nivå, såväl befarade som konstaterade, och uppgick netto till 0 (+3) miljoner kronor.

Osäkra fordringar ökade till 58 (29) miljoner kronor, vilket motsvarar en andel osäkra fordringar på 0,11 (0,06) procent brutto och 0,03 (0) procent netto. Säkerheternas värde har ej beaktats i redovisningen av osäkra fordringar. Med hänsyn taget till säkerheternas värde uppgår posten osäkra fordringar till 2 (2) miljoner kronor, vilket ger en andel osäkra fordringar på 0 (0) procent brutto och en andel osäkra fordringar på 0 (0) procent netto.

Väsentliga händelser under året

I februari blev moderbolaget Länsförsäkringar Banks verkställande direktör sjukskriven. Anders Borgcrantz, som även är ställföreträdande verkställande direktör och CFO i moderbolaget, blev därmed tillförordnad verkställande direktör i moderbolaget. Göran Laurén, vice verkställande direktör och finanschef blev tillförordnad verkställande direktör i Länsförsäkringar Hypotek.

I samband med att Mats Ericsson utsågs till verkställande direktör i moderbolaget från och med 1 september återgick Anders Borgcrantz och Göran Laurén till sina ordinarie arbetsuppgifter.

Medarbetare

Länsförsäkringars position på bolånemarknaden har byggts tack vare bankkoncernens medarbetare och bankrådgivarna på de 24 lokala, självständiga länsförsäkringsbolagen. Initiativ och engagemang uppmuntras liksom en öppenhet som ökar effektiviteten i utnyttjandet av gemensamma resurser. Utgångspunkten är att Länsförsäkringar är framgångsrikt och erbjuder stora utvecklings- och karriärmöjligheter. Att dela med sig av kunskap och erfarenhet är en del i kompetensutvecklingen, som sker löpande på ett strukturerat och systematiskt sätt.

Bolåneverksamheten har högt ställda affärsmål i linje med de internt satta lönsamhetsmålen.

Varje medarbetare sätter tillsammans med sin chef ett individuellt målkontrakt som ska vara utmanande och nåbart. Varje medarbetare ska utifrån sina individuella mål kunna se sin del i bankaffären och målkontraktet innehåller högst fem viktade mål. En del av målkontraktet och medarbetarnas utvecklingsplan är att arbeta med medarbetarnas kompetensutveckling, hälsa och friskvård eller att styra arbetsuppgifterna så att de blir mer utmanande. Vid ett par tillfällen under året sker en uppföljning av det individuella målkontraktet.

Medelantalet anställda uppgår till 4 (3).

Principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till nyckelpersoner i ledande ställning samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpats framgår av not 9.

Miljö

Bank- och bolåneverksamhetens miljömål är inriktat på ökad effektivitet i kundprocesserna, bättre och enklare internetjänster samt minskad pappersanvändning. Under året ökade antalet avbeställda låneavier från kunderna med 50 procent och avbeställda kontoutdrag ökade med 50 procent. Trenden visar att allt fler kunder gärna väljer att sköta de löpande, administrativa bankrutinerna via internet, vilket ger en ökad effektivitet och en minskad miljöpåverkan.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Länsförsäkringar Hypotek har för avsikt att följa den inslagna vägen med tillväxt under lönsamhet. Tillväxten i utlåningen sker med beaktande av förändringar i omvärlden, det finansiella läget och den kapitalknapphet som råder. Likviditeten är god. Strategin är fortsatt att bearbeta kunder i Länsförsäkringars kundbas.

Vd-ar under året

1 jan–17 feb Anders Borgcrantz VD

18 feb–31 aug Göran Lauren tf vd (vvd)

1 sep–31 dec Anders Borgcrantz VD

Väsentliga händelser efter årets utgång

Den 1 januari 2009 skedde en omorganisation i moderbolaget Länsförsäkringar Bank och i Länsförsäkringar AB-koncernen för att öka konkurrenskraften och effektivisera utnyttjandet av gemensamma resurser.

Förslag till vinstdisposition (kr)

Till bolagsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst	2 142 003 662
Lämnat koncernbidrag, netto	-93 139 200
Erhållet aktieägartillskott	125 000 000
Årets resultat	92 817 847
Att disponera	2 266 682 309
Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras så; att i ny räkning balanseras	
	2 266 682 309

Risker och kapitalhantering

Länsförsäkringar Hypotek är utsatt för ett antal risker såsom

- Kreditrisker
- Finansiella risker
- Operativa risker
- Affärsrisker

Riskerna uppkommer som en del i bolagets verksamhet.

Riskerna måste hanteras och styrelsen, som har det yttersta ansvaret för verksamheten och därmed ansvaret för att trygga bolagets tillgångar, har också ett ansvar att skapa en riskmedvetenhet i bolaget. Det uppnås bland annat genom att styrelsen årligen fastställer centrala riskstrategi- och riskpolicydokument som skall säkerställa en sund och välbalanserad process mellan risktagande och riskhantering. Länsförsäkringar Hypotek skall kännetecknas av en låg riskprofil. De finansiella riskerna, som i huvudsak består av ränterisk ska hanteras enligt en av styrelsen fastställd finanspolicy som stipulerar så små ränterisker som möjligt.

De övergripande riktlinjerna och strategierna kring risktagande innebär att volymtillväxt och ökad lönsamhet inte ska ske på bekostnad av fler eller större risker. Detta ställer krav på att risker i verksamheten kontinuerligt identifieras, mäts, kontrolleras och rapporteras och att riskerna står i proportion till verksamhetens storlek, produktutveckling och tillväxt.

Kreditrisker

Kreditrisk definieras som risken för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sina åtaganden gentemot bolaget och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Samtliga hushållsexponeringar beräknas enligt den avancerade interna riskklassificeringsmetoden (IRK), vilket innebär att hela utlåningsportföljen i bolaget beräknas via en metod som har till syfte att identifiera och klassificera risken hos varje enskild motpart. Det medför att bolaget i grunden har ett effektivt verktyg som främjar en transparent riskanalys och en kapitaltäckning med hög precision. Låneportföljen består till sin helhet av krediter inom Sverige, med låga genomsnittliga inomlägen och en god geografisk spridning.

Finansiella risker

Finansiella risker är en naturlig del av en banks verksamhet. Riskerna måste löpande på ett strukturerat och homogent sätt identifieras, mätas, kontrolleras och rapporteras på det sätt som styrelsen fastställer. Det övergripande ramverket för den finansiella verksamheten definieras i den av styrelsen fastställda finanspolicy. Finanspolicy ska uttrycka styrelsens inriktning beträffande hanteringen av de finansiella riskerna. Finanspolicy omfattar primärt hanteringen av:

- Likviditetsrisk
- Ränterisk
- Finansieringsrisk
- Valutarisk
- Motpartsrisk

Likviditetsrisk

Treasury-enheten hos moderbolaget Länsförsäkringar Bank har ansvaret för likviditetshanteringen inom bankkoncernen. Likviditetsrisken definieras som risken att, vid brist på likvida medel, ej kunna fullgöra sina åtaganden eller att de endast kan fullgöras genom upplåning av likvida medel till avsevärt ökad kostnad. Denna definition har en nära koppling till definitionen av finansieringsrisken. Likviditetsrisken avser också risken att finansiella instrument inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlora i värde. Likviditet definieras som kontanta medel och värdepapper. Likviditeten måste vara tillgänglig senast inom tre dagar. Likviditetsrisken som avser risken att finansiella placeringar förlorar i värde minimeras genom att i princip enbart tillåta placering i höglikvida instrument i form av domestika statspapper och domestika säkerställda obligationer och bostadscertifikat, vilka är pantsättningsbara i Riksbanken. Likviditetsrisken kvantifieras genom likviditetsprognoser som dels innehåller samtliga finansiella kassaflöden och dels förväntade kassaflöden med antagen nettoutlåningsökning.

Ränterisk

Ränterisk uppstår om tillgångar, skulder och derivat inte har en löptidsmatchning. I möjligaste mån ska den fasta utlåningen matchas med motsvarande upplåning alternativt via räntederivat. Det innebär att några tidsgap i princip ej ska finnas. I praktiken är detta en omöjlighet, vilket leder till att styrelsen har fastställt ränterisklimiter. Dessa limiter är emellertid så konservativt satta att grundprincipen om matchning ändå ska gälla. Finanspolicyn anger ränterisken såsom effekten av 100 punkters parallellförskjutning av avkastningskurvan. Ränterisken ligger normalt mellan 5–20 Mkr. En höjning av marknadsräntorna med en procentenhet skulle den 31 december 2008 ha medfört en minskning av värdet på räntebärande tillgångar och skulder, inklusive derivat, med 15 (+27) Mkr.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken är att vid finansieringsförfall inte lyckas återfinansiera förfallet eller endast lyckas låna till kraftigt ökade kostnader. Definitionen har en nära koppling till definitionen av likviditetsrisk. Genom att dels använda ett så stort antal finansieringskällor som möjligt med vidgad investerarbas och genom att sprida på finansieringsförfallen över tiden minskar finansieringsrisken. Länsförsäkringar Hypotek erhöll under 2007 AAA/Aaa från Standard & Poors's respektive Moody's för de säkerställda obligationerna. Bankkoncernen har dessutom åtnjutit en förbättring av ratingen till nuvarande A från Standard & Poor's och från Moodys till nuvarande A2.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken att en valuta ändrar värde gentemot en annan valuta. Risken består i att en förlust kan uppstå om valutakursen förändras negativt. All upplåning som sker i utländsk valuta swappas i enlighet med finanspolicyn innan likvidavräkning till SEK och därmed elimineras valutarisken i sin helhet.

Motpartsrisk

Motpartsrisk innebär risken att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden gentemot bolaget, vilket kan leda till förluster. Motpart avser här motparter för ränte- och valutaswappar. Det finns ett antal swap-motparter, alla med hög rating och där så kallade ISDA-avtal upprättats med tillhörande ensidiga CSA-avtal. CSA-avtal innebär förpliktelser om leverans och mottagande av säkerheter vid marknadsförändringar av swapexponeringar.

Kapitalhantering och intern kapitalutvärderingsprocess (IKU)

Bankkoncernens interna kapitalutvärderingsprocess (IKU) är utformad efter de krav som ställs i Basel II-regelverket liksom de krav som styrelsen ställer på verksamheten och interna behov från en alltmer komplex affärsverksamhet. Tillvägagångssätt, genomförande och resultat ska årligen rapporteras till Finansinspektionen för bankkoncernen. Finansdirektören i Länsförsäkringar Bank är ansvarig för att driva processarbetet som ska leda fram till en intern kapitalutvärdering för bankkoncernen och ett underlag för affärsplanering och beslut om kapitalmål och kapitalprognos i styrelsen. Processen ska genomföras årligen och innehåller följande aktiviteter:

- Genomgång av samtliga risker
- Riskbedömning
- Stresstester
- Kapitalberäkningar

Minst en gång per år ska de grundläggande förutsättningarna för stresstester diskuteras i styrelsen. Denna diskussion ska vara vägledande för verksamhetens fortsatta arbete med stresstester. Arbetet med stresstester utgår från ett antal scenarier och deras påverkan på risken i bankkoncernen.

För mer detaljerad information om Basel II hänvisas till ”Risk och kapitalhantering i Länsförsäkringar Bankkoncernen” på hemsidan.

Femårsöversikt

RESULTATRÄKNING

Tkr	2008	2007	2006	2005	2004
Ränteintäkter	5 146 852	3 102 513	1 484 803	1 160 928	1 043 793
Räntekostnader	-4 785 825	-2 866 062	-1 302 657	-994 738	-886 800
Räntenetto	361 027	236 451	182 146	166 190	156 993
Provisionsnetto	-174 791	-127 593	-107 444	-115 166	-87 625
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8 458	-57	8 076	5 505	-
Övriga rörelseintäkter	79	294	151	3	145
Summa rörelseintäkter	194 773	109 095	82 929	56 532	69 513
Personalkostnader	-11 062	-8 403	-6 249	-2 060	-
Övriga administrationskostnader	-54 477	-45 168	-50 950	-36 572	-45 287
Summa kostnader före kreditförluster	-65 539	-53 571	-57 199	-38 632	-45 287
Resultat före kreditförluster	129 234	55 524	25 730	17 900	24 226
Kreditförluster, netto	-197	2 564	10 005	4 778	2 762
Rörelseresultat	129 037	58 088	35 735	22 678	26 988
Förändring av periodiseringsfond	-	-	-	-	4 750
Skatt på årets resultat	-36 219	-16 415	-10 009	-6 356	-8 886
Årets resultat	92 818	41 673	25 726	16 322	22 852

BALANSRÄKNING

Tkr	2008	2007	2006	2005	2004
Tillgångar					
Utlåning till kreditinstitut	298	-	174 456	409 230	52 126
Utlåning till allmänheten	53 592 412	47 308 025	36 448 215	30 964 061	23 746 307
Derivat	2 167 476	467 259	140 997	-	-
Övriga tillgångar och upplupna intäkter	1 701 088	546 967	119 220	46 059	44 944
Summa tillgångar	57 461 274	48 322 251	36 882 888	31 419 350	23 843 377
Skulder och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	8 498 308	6 067 564	33 496 785	28 142 917	21 062 783
Upplåning från allmänheten	-	-	437 281	795 802	938 352
Emitterade värdepapper	42 284 805	36 797 817	-	-	-
Derivat	1 188 842	307 703	73 106	-	-
Övriga skulder och upplupna kostnader	2 475 448	2 419 986	548 170	365 948	329 537
Avsättningar	172	160	-	-	-
Efterställda skulder	662 614	512 614	362 614	362 614	288 614
Eget kapital	2 351 085	2 226 407	1 964 932	1 752 069	1 224 091
Summa skulder och eget kapital	57 461 274	48 332 251	36 882 888	31 419 350	23 843 377

Resultaträkning

Tkr	Not	2008	2007
Ränteintäkter	3	5 146 852	3 102 513
Räntekostnader	4	-4 785 825	-2 866 062
Räntenetto		361 027	236 451
Provisionsintäkter	5	1 872	1 561
Provisionskostnader	6	-176 663	-129 154
Nettoresultat av finansiella transaktioner	7	8 458	-57
Övriga rörelseintäkter	8	79	294
Summa rörelseintäkter		194 773	109 095
Personalkostnader	9	-11 062	-8 403
Övriga administrationskostnader	10,11	-54 477	-45 168
Summa kostnader före kreditförluster		-65 539	-53 571
Resultat före kreditförluster		129 234	55 524
Kreditförluster netto	12	-197	2 564
Rörelseresultat		129 037	58 088
Skatt på årets resultat	13	-36 219	-16 415
Årets resultat		92 818	41 673

Balansräkning

Tkr	Not	2008-12-31	2007-12-31
Tillgångar			
Utlåning till kreditinstitut	14	298	-
Utlåning till allmänheten	15	53 592 412	47 555 199
Derivat	16	2 167 476	467 259
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	17	1 044 032	-247 174
Uppskjutna skattefordringar	18	47	45
Övriga tillgångar	19	3 883	11 517
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	653 126	545 405
Summa tillgångar		57 461 274	48 332 251
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	21	8 498 308	6 067 564
Emitterade värdepapper	22	42 284 805	37 013 276
Derivat	16	1 188 842	307 703
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	17	991 767	-215 459
Övriga skulder	23	142 778	1 270 318
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	1 340 903	1 149 668
Avsättningar	25	172	160
Efterställda skulder	26	662 614	512 614
Summa skulder och avsättningar		55 110 189	46 105 844
Eget kapital			
Aktiekapital, 70.335 aktier	27	70 335	70 335
Reservfond		14 067	14 067
Balanserade vinstmedel		2 173 865	2 100 332
Årets resultat		92 818	41 673
Summa eget kapital		2 351 085	2 226 407
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		57 461 274	48 332 251
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter	28	INGA	INGA
Ansvarsförbindelser		689	640
Åtaganden			
Återköpstransaktioner		7 953 806	-
Beviljade, ej utbetalda lån		162 733	98 284
Summa åtaganden		8 116 539	98 284
Övriga noter			
Bolagsuppgifter	1		
Redovisningsprinciper	2		
Finansiella tillgångar och skulder per kategori	29		
Verkligt värde	30		
Löptidsöversikt	31		
Förväntade återvinningar	32		
Räntebindningstider	33		
Kreditrisk	34		
Kapitaltäckningsanalys	35		
Upplysningar om närstående	36		
Händelser efter balansdagen	37		

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

Tkr	2008	2007
Likvida medel vid årets början	–	174 456
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	129 037	58 088
Justering av poster som inte ingår i kassaflödet	–109 082	111 196
<i>Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar</i>		
Förändring av utlåning till allmänheten	–6 043 735	–11 013 702
Förändring av derivat	–1 714 427	–325 451
Förändring av övriga tillgångar	7 633	–11 466
<i>Förändring av den löpande verksamhetens skulder</i>		
Förändring av skuld till kreditinstitut	2 430 744	–27 474 779
Förändring in- och upplåning från allmänheten	–	–437 281
Förändring av emitterade värdepapper	5 271 529	37 013 276
Förändring av övriga skulder	–1 127 540	1 246 066
Förändring av derivat	881 139	234 597
Kassaflöde från den löpande verksamheten	–274 702	–599 456
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–	–
Finansieringsverksamheten		
Erhållna aktieägartillskott	125 000	275 000
Erhållna förlagslån	150 000	150 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	275 000	425 000
Årets kassaflöde	298	–174 456
Likvida medel vid årets slut	298	–
<i>Poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Orealiserad del av nettoresultat finansiella poster	14 210	–811
Kreditförluster, exklusive återvinningar	6 522	8 098
Förändring av upplupna kostnader/intäkter	83 514	199 514
Avsättningar	12	160
Fordran/skuld koncernbidrag efter skatt	–93 139	–55 198
Inkomstskatt	–36 219	–16 415
Uppskjutna skattefordringar	–2	–45
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	–83 980	–24 107
	–109 082	111 196
Erhållna räntor uppgår till	5 036 688	2 715 517
Erlagda räntor uppgår till	4 621 470	2 250 939
Betald skatt uppgår till	187	
Likvida medel består av:		
Utlåning till kreditinstitut, löptid upp till 3 mån	298	–

Förändring av eget kapital

Tkr	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2007-01-01	70 335	14 067	1 854 804	25 726	1 964 932
Enligt beslut på bolagsstämma			25 726	–25 726	–
Summa förändringar i eget kapital som redovisas direkt mot eget kapital			25 726	–25 726	–
Årets resultat via resultaträkningen				41 673	41 673
Summa förändringar före transaktioner med ägarna			25 726	15 947	41 673
Erhållet aktieägartillskott från moderbolaget			200 000		200 000
Erhållet villkorat aktieägartillskott från moderbolaget			75 000		75 000
Lämnade koncernbidrag			–76 664		–76 664
Skatteeffekt av lämnade koncernbidrag			21 466		21 466
Utgående balans 2007-12-31	70 335	14 067	2 100 332	41 673	2 226 407
Ingående balans 2008-01-01	70 335	14 067	2 100 332	41 673	2 226 407
Enligt beslut på bolagsstämma			41 673	–41 673	–
Summa förändringar i eget kapital som redovisas direkt mot eget kapital			41 673	–41 673	–
Årets resultat via resultaträkningen				92 818	92 818
Summa förändringar före transaktioner med ägarna			41 673	51 145	92 818
Erhållet villkorat aktieägartillskott från moderbolaget			125 000		125 000
Lämnade koncernbidrag			–129 360		–129 360
Skatteeffekt av lämnade koncernbidrag			36 221		36 221
Utgående balans 2008-12-31	70 335	14 067	2 173 866	92 818	2 351 086

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 FÖRETAGSINFORMATION

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) avges per 31 december 2008. Länsförsäkringar Hypotek AB är ett svenskt registrerat bolåneinstitut med säte i Stockholm, adressen till huvudkontoret är Tegeluddsvägen 11–13.

Företaget är helägt dotterföretag till Länsförsäkringar Bank AB, org nr 516401-9878 med säte i Stockholm, som upprättar koncernredovisning för den minsta koncernen i vilket Länsförsäkringar Hypotek AB ingår som dotterbolag. Länsförsäkringar Hypotek AB ingår i en koncern där Länsförsäkringar AB, org nr 556549-7020 med säte i Stockholm upprättar koncernredovisning för den största koncernen i vilka företaget ingår som dotterdotterföretag.

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) godkändes av styrelsen och verkställande direktören för utfärdande den 26 mars 2009. Årsredovisningen fastställs slutligen av bolagets årsstämma den 11 maj 2009.

NOT 2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Länsförsäkringar Hypotek upprättar sin redovisning i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt rekommendation RFR 2.2 Redovisning för juridiska personer från Rådet för finansiell rapportering.

Bolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2.2 och FFFS 2008:25. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och tolkningsuttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen samt med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av de finansiella rapporterna

Länsförsäkringar Hypoteks funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Redovisningen är baserad på historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 30) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

Kommande nya eller reviderade IFRS och tolkningar

Nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 3 *Rörelseförvärv* (reviderad) och IAS 27 *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* (reviderad) kommer endast att påverka framtida transaktioner och förvärv.

IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* (reviderad) medför att presentationen av de finansiella rapporterna förändras i några avseenden samt att nya, icke-obligatoriska, benämningar för rapporterna föreslås. Ändringen påverkar inte bestämningen av de belopp som rapporteras. Den ändrade IAS 1 ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Då företaget tillämpar lagbegränsad IFRS är det i nuläget oklart i vilken utsträckning de finansiella rapporterna kommer att ändras till följd av de ändrade kraven i IAS 1.

IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering* (reviderad) innebär att vissa finansiella instrument som uppfyller definitionen av finansiell skuld ska redovisas som eget kapital. Vissa upplysningskrav för dessa finansiella instrument har samtidigt införts genom tillägg i IAS 1. De instrument som avses är för innehavaren återsäljbara finansiella instrument och instrument eller delar av instrument, som kräver att ett företag överlämnar en proportionell andel av nettotillgångarna vid likvidation. Bolaget har ännu inte tagit ställning till hur denna ändring kan komma att påverka redovisningen.

Till följd av finanskrisen har IASB i mars 2009 beslutat om förändringar i IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar*. Detta medför ytterligare upplysningskrav, men företaget har ännu inte hunnit utvärdera i vilken utsträckning den finansiella rapporteringen kommer att påverkas.

Vidare har ett antal ändringar och tolkningar utfärdats som inte bedöms ha någon påverkan på bolagets redovisning:

- IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar
- IFRS 8 Rörelsesegment
- IAS 23 Lånekostnader (reviderad)
- IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering (ändring avseende ensidig risk i en säkrad post och inflation i en finansiellt säkrad post)
- IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram
- IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate
- IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation
- IFRIC 17 Distributions of Non-cash Assets to Owners
- IFRIC 18 Transfer of Assets from customers

Bedömningar och uppskattningar

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att ledningen gör uppskattningar och bedömningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder

och eventualförpliktelser som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar, som gjorts av ledningen, grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dem.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Kritiska bedömningar vid tillämpning av företagets redovisningsprinciper

Företagsledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende företagets viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar. De kritiska bedömningar som gjorts vid tillämpningen och valet av företagets redovisningsprinciper är främst hänförliga till:

- Val av kategorier och värderingsmetoder för finansiella instrument (beskrivs i avsnittet nedan om finansiella instrument)
- Bolagets ersättningar till länsförsäkringsbolagen, vilka företaget har valt att redovisa som provisionskostnader. Länsförsäkringsbolagen ersätts för sitt arbete med Länsförsäkringar Hypoteks kundrelaterade frågor inom respektive länsförsäkringsbolags geografiska verksamhetsområde se not 6.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar utgörs främst av behovet av nedskrivning för kreditförluster. Kreditförluster utvärderas till största delen på gruppvis nivå eftersom lånen inte uppgår till individuellt väsentliga belopp. Den gruppvisa värderingen tar sin utgångspunkt i bolagens erfarenheter och historiska kreditförluster som justeras för att reflektera rådande omständigheter. De exceptionella förhållandena på finansmarknaden i kombination med det svaga konjunkturläget medför en ökad osäkerhet i befintliga värderingsmodeller som är svår att kvantifiera.

Beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer redovisas i enlighet med uttalande från Rådet för finansiellrapportering (UFR 2). Aktieägartillskott redovisas direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Koncernbidrag redovisas efter ekonomisk innebörd. Detta innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Närstående

Som närstående juridiska personer till Länsförsäkringar Hypotek AB räknas bolag inom Länsförsäkringar Bank-koncernen, Länsförsäkringar AB-koncernen, bolag inom Länsförsäkringar Liv-

koncernen, länsförsäkringsbolag samt övriga närstående. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa personer.

Bedömningen om en närståenderelation föreligger eller inte har grundats på förhållandets ekonomiska innebörd och inte enbart på ägande. Därför ingår de 24 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag och 14 socken- och häradsbolag, som tillsammans äger Länsförsäkringar AB till 100 procent. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Monetära poster i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Omräkningsdifferenser som uppstår på grund av omräkning av balansposter i utländsk valuta till funktionell valuta redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster eller förluster.

Intäkter

En intäkt redovisas när (i) inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, (ii) det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget, (iii) färdigställandegraden på balansdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och (iv) de utgifter som uppkommit och de utgifter som återstår för att slutföra tjänsteuppdraget kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäkterna värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäktsredovisning redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning, vilket innebär att intäkterna som redovisas baseras på uppdragets eller tjänstens färdigställandegrad på balansdagen

Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde inklusive ränta på osäkra fordringar. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt och för räntederivat som säkrar finansiella skulder redovisas dessa som en del av räntekostnaderna. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i en ränteintäkt eller en räntekostnad som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

Räntekostnader inkluderar periodiserade belopp av emissionskostnader och liknande direkta transaktionskostnader för att uppta lån.

Provisionsintäkter och provisionskostnader

Provisionsintäkter härrör från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med genomförandet av en väsentlig aktivitet. Avgifter som debiteras löpande, tex aviseringsavgifter, redovisas som intäkt i den period då tjänsten tillhandahålls. Avgifter som debiteras för väsentliga aktiviteter intäktsredovisas när aktiviteten har slutförts.

Provisionskostnader är transaktionsberoende och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

I provisionskostnaderna ingår ersättning till Länsförsäkringsbolagen för deras arbete med bolagets kundrelaterade frågor inom respektive länsförsäkringsbolags geografiska verksamhetsområde.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner.

Nettoresultat av finansiella transaktioner består av realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder inklusive ränteskillnadsersättning som erhållits vid kunders lösen av lån i förtid.

I posten ingår också realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument, men där säkringsredovisning inte tillämpas samt orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas, och orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde. Orealiserade positiva värdeförändringar på FRA-kontrakt (Forward Rate Agreements) för vilka säkringsredovisning inte tillämpas redovisas emellertid i sin helhet som ränteintäkt medan negativa värdeförändringar redovisas som räntekostnad. Ineffektiv del av säkringsinstrument och valutakursförändringar redovisas också som nettore-sultat av finansiella transaktioner.

Nettovinst/nettoförlust för transaktioner värderade till verkligt värde via resultaträkningen inkluderar inte ränta eller utdelning. Realiserat resultat beräknas som skillnaden mellan erhållen köpeskilling och värdet i balansräkningen vid försäljnings-tillfället.

Övriga rörelseintäkter

Intäktsredovisning av tjänsteuppdrag sker när det ekonomiska utfallet för utfört tjänsteuppdrag kan beräknas på ett tillförlit-

ligt sätt och de ekonomiska fördelarna tillfaller företaget, huvudsakligen löpande räkning. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkten erläggs i form av likvida medel.

Belopp som uppbärs för annans räkning ingår inte i bolagets intäkter. Kriterierna för intäktsredovisning tillämpas på varje transaktion för sig.

Successiv vinstavräkning tillämpas vilket innebär att intäkten redovisas i takt med färdigställandegraden på balansdagen.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när bolaget har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionsplaner

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner, planerna finansieras vanligen genom inbetalningar från respektive koncernföretag. Koncernen omfattas generellt av FTP-planen, som inte förutsätter några inbetalningar från de anställda.

Föreskrifter från Finansinspektionen och Rådet för Finansiell Rapportering medför en annan redovisning av förmånsbestämda planer än vad som anges i IAS 19 Ersättning till anställda. I övrigt sker redovisning och värdering av pensionsförpliktelser enligt IAS 19 Ersättningar till anställda.

Förmånsbestämda planer

Inom bankkoncernen finns endast en förmånsbestämd plan. Denna är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen där personer födda 1955 eller tidigare frivilligt kan gå i pension från 62 år ålder. Villkoren för denna plan är utformade så att som pension erhålls ca 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder.

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda

antagandet, eller genom att antagandena ändras. För aktuariella vinster och förluster som uppkommer vid beräkningen av koncernens förpliktelser för olika planer efter den 1 januari 2006 tillämpas den så kallade korridorregeln. Korridorregeln innebär att den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger 10 procent av det största av förpliktelsernas nuvärde redovisas i resultatet över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

I balansräkningen redovisat värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar, oredovisade aktuariella vinster eller förluster samt oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster och oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen. När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänförs till de anställda tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas inte.

Avgiftsbestämda planer.

Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter.

Koncernens utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelserna samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelserna. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 IAS19. Det

finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kreditförluster

I resultaträkningen redovisas nedskrivningar på lånefordringar vilket sker som bortskrivning för under året konstaterade kreditförluster eller i avsättning till reserv för kreditförluster. Posten Kreditförluster är minskad med återvinningar och återföringar på tidigare års konstaterade/befarade kreditförluster.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar och derivat. Bland skulderna återfinns emitterade värdepapper, derivat samt leverantörsskulder.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt när det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktie-marknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag, vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Inlånings- och utlåningstransaktioner redovisas per likviddag. Lånefordringar redovisas i balansräkningen när lånebeloppet utbetalas till låntagaren. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen, dessa har en giltighetstid på tre månader och redovisas som åtagande se not 28.

Vid äkta återköpstransaktion redovisas tillgången fortsatt i den säljande partens balansräkning och erhållen likvid redovisas som skuld. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd säkerhet. Värdepapper som lånas ut kvarstår i balansräkningen som värdepapper och redovisas som ställd säkerhet.

Klassificering

Ett finansiellt instruments klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Vid värdering till marknadsvärde används aktuell köpkurs och transaktionskostnader kostnadsförs direkt.

Finansiella tillgångar som innehas för handel är derivat som ingår i ekonomiska säkringar, men där säkringsredovisning inte tillämpas. I övrigt används inte denna kategori.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar redovisas initialt i balansräkningen till anskaffningsvärdet, det belopp som lånats ut till låntagaren med avdrag för erhållna avgifter och tillägg för kostnader. Därefter redovisas lånefordringar löpande till upplupet anskaffningsvärde efter avdrag för nedskrivningar för kreditförluster.

Kreditförluster utvärderas för de flesta lån på gruppvis nivå på grund av att lånen inte uppgår till individuellt väsentliga belopp. Den gruppvisa värderingen tar sin utgångspunkt i bolagens erfarenheter och historiska kreditförluster som justeras för att reflektera rådande omständigheter.

När nedskrivningsbehov föreligger skrivs lånefordran ner till ett nuvärde av förväntade framtida kassaflöden inklusive verkligt värde på pant, minus försäljningskostnader diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan. Nedskrivning på lånefordringar sker som avsättning till reserv för kreditförluster. När en finansiell tillgång skrivs ner på grund av kreditförluster används ett avsättningskonto. Om nedskrivningsbehovet minskar i efterföljande perioder återförs maximalt tidigare gjorda nedskrivningar.

I resultaträkningen redovisas nedskrivning på lånefordringar som kreditförluster, vilket sker som bortskrivning av under året konstaterade kreditförluster eller som avsättning till reserv för kreditförluster.

Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda efter utmätning, ackord etc. Fordran skrivs bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid detta tillfälle.

En lånefordran anses som osäker om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten inte kommer att leva upp till sitt åtagande.

Räntor på osäkra fordringar redovisas i resultaträkningen

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av derivatskulder som innehas för ekonomisk säkring, vilka klassificeras som innehav för handelsändamål.

Andra finansiella skulder

Alla finansiella skulder exklusive derivat ingår här. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Värdering

Bokförda och verkliga värden överensstämmer i hög grad. IAS 39 kräver att derivat värderas till verkligt värde och ger också i övrigt möjlighet att använda verkliga värden i redovisningen.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat.

De finansiella instrumentens verkliga värden fastställs i första hand utifrån noterade marknadspriser. För dessa beräknas verkligt värde på basis av mittkursen när marknaden stängde årets sista dag. Vid värdering till verkligt värde används aktuell köpkurs. Då noterade marknadspriser saknas används allmänt accepterade värderingsmodeller såsom diskontering av framtida kassaflöden. Värderingsmodellerna baseras på observerbara marknadsdata. För OTC-instrument är beräkningen av verkliga värden baserade på priser för jämförbara noterade instrument. För ut- och inlåning med rörlig ränta anses verkligt värde motsvara bokfört värde. Utlåning med bunden ränta värderas utifrån Stibor-swapkurvan med tillägg för ett genomsnittligt marginalpåslag.

Säkringsredovisning

Bolagets derivatinstrument, som består av ränte- och valutaswappar och FRA kontrakt, har i sin helhet anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakurs exponeringar som uppkommer i verksamheten.

Samtliga derivat värderas till verkligt värde i balansräkningen. För att undvika missvisande resultateffekter på grund av ekonomiska säkringar har bolaget valt att tillämpa säkringsredovisning.

Den säkringsredovisningsstrategi bolaget definierat och använder sig av är portföljsäkring av verkligt värde i utlånings- och upplåningsportföljen. Säkringsredovisning till verkligt värde innebär att den säkrade posten värderas till verkligt värde med avseende på den säkrade risken och att förändringen av verkligt värde redovisas över resultaträkningen både för säkringsinstrumentet och för den säkrade posten.

Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella poster medan räntekuponger (såväl upplupen som erhållen eller betald) bland räntetäkterna om den säkrade posten är en tillgång eller portfölj av tillgångar eller räntekostnaderna om den säkrade posten är en skuld eller portfölj av skulder.

Tillämpningen av portföljsäkring baserar sig på den av EU antagna version av IAS 39, ”carve out” versionen.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får endast tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80–125 procent. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

För ett fåtal ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning med bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Övriga ekonomiska säkringar består av säkring av valutarisk i upplåningen samt säkring av ränterisk i obligationer som löper med fast ränta. Den portföljmetod som tillämpas innebär att utlåningen och de ränteswappar som används som säkringsinstrument fördelas ut i olika tidsfickor baserat på den kontraktuella tidpunkten för ränteomförhandling eller förfall.

Utvärdering av säkringsrelationer sker minst kvartalsvis vid de officiella rapporteringstillfällena, men kan även ske månadsvis vid behov.

Varje identifierad säkringsrelation förväntas vara effektiv över säkringsrelationens hela löptid. Effektiviteten testas med två olika metoder, dels en framåtblickande (prospektiv) bedömning dels en tillbakablickande (retrospektiv) utvärdering. Ineffektivitet redovisas i resultaträkningen.

Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Lånelöften

Ett lånelöfte kan vara

- en ensidig utfästelse från företaget att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor där låntagaren kan välja om han vill ha lånet eller inte
- ett låneavtal där både företaget och låntagaren är bundna vid villkor för ett lån som börjar löpa vid en viss en tidpunkt i framtiden.

Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lämnade oåterkalleliga lånelöften har en giltighetstid på tre månader och redovisas som ett åtagande inom linjen.

NOT 3 RÄNTEINTÄKTER

Tkr	2008	2007
Ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut	163 013	92 181
Ränteintäkter på utlåning till allmänheten	2 522 274	1 739 166
Ränteintäkter från derivat		
– Säkringsredovisning	2 329 132	1 271 163
– Ej säkringsredovisning	127 626	–
Övriga ränteintäkter	4 807	3
Summa ränteintäkter	5 146 852	3 102 513
<i>varav ränteintäkter på osäkra fordringar</i>	1 878	422
<i>varav ränteintäkter från finansiella poster ej värderade till verkligt värde</i>	2 690 094	1 831 350
Medelränta under året på utlåning till allmänheten, %	5,0	4,2

NOT 4 RÄNTEKOSTNADER

Tkr	2008	2007
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut	529 475	843 277
Räntekostnader för upplåning från allmänheten	–	10 382
Räntekostnader för efterställda skulder	33 448	17 539
Räntekostnader för räntebärande värdepapper	1 770 173	741 313
Räntekostnader från derivat		
– Säkringsredovisning	2 327 478	1 253 551
– Ej säkringsredovisning	125 162	–
Övriga räntekostnader	89	0
Summa räntekostnader	4 785 825	2 866 062
<i>varav räntekostnader från finansiella poster ej värderade till verkligt värde</i>	2 333 185	1 612 511

NOT 5 PROVISIONSINTÄKTER

Tkr	2008	2007
Utlåningsprovisioner	1 872	1 561
Summa provisionsintäkter	1 872	1 561

NOT 6 PROVISIONSKOSTNADER

Tkr	2008	2007
Ersättning till länsförsäkringsbolagen	174 643	128 311
Övriga provisioner	2 020	843
Summa provisionskostnader	176 663	129 154
<i>varav provisionskostnader från finansiella poster ej värderade till verkligt värde</i>	174 643	128 311

NOT 7 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

Tkr	2008	2007
Förändring verkligt värde		
Ränterelaterade instrument	–158 862	–27 882
Valutarelaterade instrument	69 570	2 972
Förändring verkligt värde säkrad post	83 981	24 107
Ränteskillnadsersättning	8 017	1 614

Realisationsresultat

Ränterelaterade instrument	4 542	–868
Resultat från övriga finansiella tillgångar	1 210	–
Summa nettoresultat av finansiella transaktioner	8 458	–57

Vinst/förlust uppdelat per värderingskategori

Derivatstillgångar avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning	917 828	175 557
Derivatskulder avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning	–11 743	–5 376
Lånefordringar och kundfordringar	9 226	1 614
Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	–900 717	–168 077
Förändring i verkligt värde på derivat som är säkringsinstrument i en säkring av verkligt värde	–90 117	–27 882
Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på den säkrade risk i säkringar av verkligt värde	83 981	24 107
Summa	8 458	–57

NOT 8 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Tkr	2008	2007
Övriga intäkter	79	294
Summa rörelseintäkter	79	294

NOT 9 PERSONALKOSTNADER

Tkr	2008	2007
Medelantalet anställda		
Män	3	3
Kvinnor	1	0
Totalt antal anställda	4	3

Löner och andra ersättningar och sociala kostnader

<i>Tjänstemän</i>		
Löner och ersättningar	2 304	2 491
<i>varav rörliga ersättningar</i>	–	43
Sociala kostnader	1 237	1 558
<i>varav pensionskostnader</i>	444	728

Styrelse, VD och vVD

Löner och ersättningar	4 498	2 456
<i>varav lön till VD och vVD</i>	4 360	2 304
<i>varav rörliga ersättning till VD och vVD</i>	600	330
Sociala kostnader	2 802	1 881
<i>varav pensionskostnader</i>	1 034	857

Övriga personalkostnader

	221	17
--	-----	----

Totala löner, ersättningar och sociala kostnader

Löner och ersättningar	6 802	4 947
<i>varav rörliga ersättningar</i>	600	373
Sociala kostnader	4 039	3 439
<i>varav pensionskostnader</i>	1 478	1 585
Övriga personalkostnader	221	17
Summa personalkostnader	11 062	8 403

NOT 9 PERSONALKOSTNADER, forts.

Rörlig ersättning

Ett belöningsssystem finns som omfattar samtliga medarbetare som inte omfattas av annat bonusavtal. En förutsättning för att denna ersättning utbetalas är att ägarnas krav på avkastning på eget kapital i koncernen uppfylls. Maximalt belopp som kan utfalla per medarbetare om förutsättningarna uppfylls bestäms av respektive styrelse i december varje år. En tredjedel av det fastställda beloppet utfaller till alla oavsett individuell prestation. Utfallet av två tredjedelar av det fastställda beloppet är baserat på uppfyllnadsgraden av de individuella målen i målkontraktet.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inget styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören och vice verkställande direktören utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pensionskostnad.

Rörlig ersättning är maximerad till två månadslöner för verkställande direktören och vice verkställande direktören.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och vice verkställande direktören ingår som en del av den totala ersättningen.

Ersättningar och övriga förmåner

Tkr	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa	Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön
2008						
Verkställande direktör Anders Borgcrantz	2 278	280	59	620	3 237	25%
Vice verkställande direktör Göran Laurén	1 483	320	61	414	2 278	–
Styrelsens ordförande	–	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Christer Malm	110	–	–	–	110	–
Styrelseledamot Mats Ericsson	27	–	–	–	27	–
Andra ledande befattningshavare	–	–	–	–	–	–
Totalt 2008	3 898	600	120	1 034	5 652	
2007						
Verkställande direktör Anders Borgcrantz	1 974	330	60	857	3 221	37%
Styrelsens ordförande	–	–	–	–	–	–
Styrelseledamot Christer Malm	112	–	–	–	112	–
Styrelseledamot Mats Ericsson	40	–	–	–	40	–
Andra ledande befattningshavare	–	–	–	–	–	–
Totalt 2007	2 126	330	60	857	3 373	

Rörlig ersättning

I rörlig ersättning ingår beräknad bonus avseende verksamhetsåret. För upplysning om hur bonus har beräknats se nedan. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

För verkställande direktören baserades rörlig ersättning på uppnådda mål enligt affärsplanen, index i medarbetarundersökningen, ledarskapsindex samt övriga individuella mål.

Pensioner

Pensionsåldern för verkställande direktören är 62 år. Pensionen mellan 62 och 65 år är avgiftsbestämd. Premien skall uppgå till 11 procent av den pensionsgrundande lönen. Fr o m 65 års ålder följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF.

För vice verkställande direktören följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF.

Avgångsvederlag

För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag med arton månadslöner. För vice verkställande direktören tillämpas de villkor som regleras i centrala avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Berednings- och beslutsprocess som tillämpas ifråga om ersättningar till den högsta ledningen

Ersättning till verkställande direktören fastställs av koncernchef och förankras därefter i styrelsen. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktören.

Sjukfrånvaro i %	2008	2007
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	0,5%	0,1%
Andel av frånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	–	–
Sjukfrånvaron som en andel av varje grupps ordinarie arbetstid:		
<i>Sjukfrånvaron fördelat på kön</i>		
Totalt av sammanlagd arbetstid avseende män	0,7%	0,1%
Totalt av sammanlagd arbetstid avseende kvinnor	–	–
<i>Sjukfrånvaron fördelat på ålderskategori</i>		
Frånvaro för anställda i åldern 29 år eller yngre	–	–
Frånvaro för anställda i åldrarna 30–49 år	0,1%	0,1%
Frånvaro för anställda i åldern 50 år eller äldre	4,1%	–

Lån till ledande befattningshavare

	Länsförsäkringar Hypotek		LFAB-koncernen	
	2008	2007	2008	2007
Styrelseledamöter	578	1 783	81 823	98 802
varav lån Bank	328	658	23 856	21 452
varav lån Hypotek	250	1 125	57 967	77 350
varav lån Wasa Kredit	–	–	–	–
VD och vVDar	–	–	13 141	4 495
varav lån Bank	–	–	3 869	1 197
varav lån Hypotek	–	–	9 272	3 298
varav lån Wasa Kredit	–	–	–	–
Ledande befattningshavare	–	–	66 705	65 603
varav lån Bank	–	–	18 174	17 154
varav lån Hypotek	–	–	48 436	48 449
varav lån Wasa Kredit	–	–	95	–

Beviljade lån består av personallån och av övriga lån. Personallån löper med lånevillkor som motsvarar vad som gäller för övriga anställda inom koncernen. Räntesatsen för personallån är reporänta –0,5 procentenheter men kan aldrig vara lägre än 0,5 procentenheter. Ränteförmån räknas enligt Riksskatteverkets regler och ingår i beloppen för övriga förmåner enligt ovan. Övriga lån löper enligt marknadsmässiga villkor.

Koncernen har inte ställt pant, annan säkerhet eller ingått ansvarförbindelse till förmån för någon ledande befattningshavare.

NOT 9 PERSONALKOSTNADER, forts.

	Länsförsäkringar Hypotek		LFAB-koncernen	
	2008	2007	2008	2007
Könsfördelning i företagsledningen				
<i>Andelen kvinnor</i>				
Styrelsen	–	–	20%	23%
Övriga ledande befattningshavare vilket avser VD och andra personer i företagets ledning	–	–	41%	42%

NOT 10 ÖVRIGA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Tkr	2008	2007
Lokalkostnader	46	4
IT-kostnader	3 210	–
Förvaltningskostnader	1 634	1 364
Övriga administrationskostnader	49 587	43 800
Summa administrationskostnader	54 477	45 168

Posten övriga administrationskostnader består till största delen av köpta administrativa tjänster från moderlaget.

NOT 11 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

Tkr	2008	2007
Revisionsarvoden		
KPMG		
– Revision	491	291
– För andra uppdrag	308	–
Deloitte		
– Revision	563	–
– För andra uppdrag	–	–

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

NOT 12 KREDITFÖRLUSTER NETTO

Tkr	2008	2007
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	–876	–676
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i bokslutet redovisas som konstaterade förluster	–	–
Årets nedskrivning för kreditförluster	–492	–140
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	6 325	10 663
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	765	147
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	5 722	9 994
Gruppvisa nedskrivningar för individuellt värderade lånefordringar		
Avsättning/upplösning av gruppvis nedskrivning	–	–
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk		
Avsättning/upplösning av nedskrivning för kreditförluster	–5 919	–7 430
Årets nettokostnad för gruppvis värderade homogena lånefordringar	–5 919	–7 430
Årets nettokostnad för kreditförluster	–197	2 564

Samtliga uppgifter avser fordringar på allmänheten.

NOT 13 SKATT

Tkr	2008	2007
Aktuell skatt		
Aktuell skattekostnad	–36 221	–21 466
Summa aktuell skatt	–36 221	–21 466

Uppskjuten skatt

Förändring av uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	2	45
Förändring skatt på grund av ändrade redovisningsprinciper	–	5 006
Summa uppskjuten skatt	2	5 051
Totalt redovisat skattekostnad	–36 219	–16 415

Avstämning av effektiv skattesats

Resultat före skatt	129 037	58 088
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	–36 130	–16 265
Skatt ej avdragsgilla kostnader	–91	–196
Skatt ej skattepliktiga intäkter	1	1
Skatt hänförlig till tidigare år	1	45
Summa skatt på årets resultat	–36 219	–16 415

Gällande skattesats	28%	28%
Effektiv skattesats	28%	28%

Skatteposter som redovisas direkt mot eget kapital

Aktuell skatt i erhållna/lämnade koncernbidrag	–36 221	–21 466
--	---------	---------

NOT 14 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Utlåning till kreditinstitut	298	–
Summa	298	–

För information om räntebindingstider se not 33.

NOT 15 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Lånefordringar, brutto		
Företag	345 256	277 660
Hushåll	53 289 579	47 318 854
Övriga	224	–
Summa lånefordringar brutto	53 635 059	47 596 514
Nedskrivning för individuellt reserverade lånefordringar		
Hushåll	–213	–1 870
Summa individuella reserveringar	–213	–1 870
Nedskrivning för gruppvis reserverade lånefordringar		
Företag	–	–15
Hushåll	–42 434	–39 430
Summa gruppvisa reserveringar	–42 434	–39 445
Summa reserver	–42 647	–41 315
Lånefordringar, netto		
Företag	345 256	277 645
Hushåll	53 246 932	47 277 554
Övriga	224	–
Summa lånefordringar netto	53 592 412	47 555 199
Betalbart på anfordran		
	–	–
Återstående löptid på högst 3 månader		
	7 231	–
Återstående löptid >3 månader men högst 1 år		
	32 826	33 270
Återstående löptid >1 år men högst 5 år		
	305 681	271 161
Återstående löptid >5 år		
	53 246 674	47 250 768
Osäkra lånefordringar		
Företag	900	900
Hushåll	57 315	28 161
Summa osäkra lånefordringar	58 215	29 061
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar		
Företag	900	900
Hushåll	57 315	28 161
Summa osäkra lånefordringar	58 215	29 061
Avstämning av nedskrivningar för kreditförluster		
Ingående balans	–41 315	–34 948
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster		
	–	–
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster		
	4 374	147
Årets nedskrivning för kreditförluster		
	–5 706	–6 514
Utgående balans	–42 647	–41 315

Lånefordringarna är i sin helhet geografiskt hänförliga till Sverige.

En lånefordran anses vara osäker om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten ej kan leva upp till sitt åtagande.

NOT 16 DERIVAT

Tkr	2008-12-31		2007-12-31	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivatinstrument med positiva värden				
Derivat i säkringsredovisning				
Ränterelaterade	30 647 500	1 000 428	21 740 000	293 840
Valutarelaterade	1 394 406	427 434	–	–
Övriga derivat				
Ränterelaterade	875 000	17 724	–	–
Valutarelaterade	3 626 510	721 890	7 116 535	173 419
Summa derivatinstrument med positiva värden	36 543 416	2 167 476	28 856 535	467 259
Återstående löptid högst 1 år	10 808 956	172 666	11 455 025	57 738
Återstående löptid > 1 år	25 734 460	1 994 810	17 401 510	409 521
Derivatinstrument med negativa värden				
Derivat i säkringsredovisning				
Ränterelaterade	27 165 000	1 153 998	24 022 500	302 327
Övriga derivat				
Ränterelaterade	875 000	17 724	–	–
Valutarelaterade	91 680	17 120	155 779	5 376
Summa derivatinstrument med negativa värden	28 131 680	1 188 842	24 178 279	307 703
Återstående löptid högst 1 år	9 625 000	134 677	614 099	7 283
Återstående löptid > 1 år	18 506 680	1 054 165	23 564 180	300 420

NOT 17 FÖRÄNDRING AV VERKLIGT VÄRDE FÖR RÄNTESÄKRADE POSTER I SÄKRINGSPORTFÖLJEN

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Tillgångar		
Bokfört värde vid årets början	–247 174	–101 380
Förändringar under året	1 291 206	–145 794
Bokfört värde vid årets slut	1 044 032	–247 174
Skulder		
Bokfört värde vid årets början	–215 459	–45 558
Förändringar under året	1 207 226	–169 901
Bokfört värde vid årets slut	991 767	–215 459

NOT 18 UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN OCH SKATTESKULD

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kan hänföras till följande:

Tkr	Tillgångar		Skulder		Netto	
	2008-12-31	2007-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2008-12-31	2007-12-31
Andra finansiella placeringstillgångar	47	45	–	–	47	45
Uppskjuten skattefordran (–) / uppskjuten skatteskuld (+)	47	45	–	–	47	45
Kvittning	–	–	–	–	–	–
Netto uppskjuten skattefordran (–) / uppskjuten skatteskuld (+)	47	45	–	–	47	45

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

2008-12-31	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultaträkning	Redovisat direkt mot eget kapital	Belopp vid årets utgång
Andra finansiella placeringstillgångar	45	2	–	47
Uppskjuten skattefordran (–) / skatteskuld (+)	45	2	–	47

2007-12-31

Andra finansiella placeringstillgångar	–	45	–	45
Uppskjuten skattefordran (–) / skatteskuld (+)	–	45	–	45

NOT 19 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Kundfordringar	3 507	8 405
Övriga tillgångar	376	3 112
Summa övriga tillgångar	3 883	11 517

NOT 20 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Upplupna ränteintäkter	628 073	517 909
Övriga upplupna intäkter	11 104	–
Förutbetalda kostnader	13 949	27 496
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	653 126	545 405

NOT 21 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Svenska kreditinstitut	8 498 308	6 067 564
Summa skulder till kreditinstitut	8 498 308	6 067 564

Beviljad kredit i Länsförsäkringar Bank uppgår till 10 mdr 48 mdr

Äkta återköpstransaktioner uppgår till 7 953 806 (–) tkr varav mot koncernbolag 7 600 954 (–) tkr.

Betalbart på anfordran	–	–
Återstående löptid på högst 3 månader	6 599 019	3 566 363
Återstående löptid >3 månader men högst 1 år	627 370	460 665
Återstående löptid >1 år men högst 5 år	1 271 919	2 040 536
Återstående löptid >5 år	–	–

NOT 22 EMITTERADE VÄRDEPAPPER

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Obligationslån	42 284 805	37 013 276
Summa emitterade värdepapper	42 284 805	37 013 276
Återstående löptid högst 1 år	8 379 740	8 064 090
Återstående löptid mer än 1 år	33 905 065	28 949 186

Samtliga värdepapper är säkerställda obligationer. Emitterade obligationer i utländsk valuta uppgår till EUR 390 200 (753 200) och CHF 240 000 (–). Valutakursrisken är säkrad med valuta- och ränteswappar.

NOT 23 ÖVRIGA SKULDER

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Leverantörsskulder	3 995	–
Ej utbetalda koncernbidrag	129 360	1 165
Övriga skulder	9 423	1 269 153
Summa övriga skulder	142 778	1 270 318

NOT 24 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Upplupna semesterlöner	354	257
Upplupna sociala kostnader	1 067	943
Upplupna räntekostnader	1 272 140	1 107 785
Övriga upplupna kostnader	67 342	40 683
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 340 903	1 149 668

NOT 25 AVSÄTTNINGAR

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns ett antal förmånsbestämda pensionsplaner. Den största av dessa planer är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen där personer födda 1955 eller tidigare frivilligt kan gå i pension vid 62 års ålder. Villkoren för denna plan är utformade så, att som pension erhålles ca 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder.

Utöver denna plan finns ett antal mindre planer som nästan enbart omfattar anställda som redan uppnått pensionsåldern. Dessa planer omfattar ålderspension samt i en del fall även efterlevandepension. Pensionsbeloppen utgår i förhållande till slutlönen vid pensioneringen och är i de allra flesta fallen livsvariga. I de fall uppräknig av pensionen är avtalad följer koncernen de normer som Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) tillämpar.

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Pensionsförpliktelser		
Avsatt till pensioner	172	160
Summa	172	160

Årets förändring av kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi för vilka det inte finns några avskiljda tillgångar:

Ingående kapitalvärde den 1 januari 2008 enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelser	160	–
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	6	160
Räntekostnad	6	–
Utbetalda pensioner	–	–
Annan förändring av kapitalvärdet	–	–

Kapitalvärdet per den 31 december 2008	172	160
---	------------	------------

Netto pensionsförpliktelser	172	160
------------------------------------	------------	------------

Pensionering i egen regi

Kostnad exklusive räntekostnad	6	160
Räntekostnad	6	–
Kostnad för pensionering i egen regi	12	160

Redovisad nettokostnad hänförlig till pensioner	12	160
--	-----------	------------

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser:

Diskonteringsränta	3,5%	3,5%
Andel som bedöms att frivilligt gå i pension vid 62 års ålder	20,0%	20,0%
Poster inom linjen	689	640

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelserna samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelserna. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 IAS19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

	2008-12-31	2007-12-31
Kostnader för avgiftsbestämda planer	1 203	900

NOT 26 EFTERSTÄLLDA SKULDER

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Förlagslån	662 614	512 614
Summa efterställda skulder	662 614	512 614

	2008-12-31	2007-12-31	
Specifikation av förlagslån från Länsförsäkringar Bank AB (publ)	Bokfört belopp	Bokfört belopp	Kupongränta
Förlagslån 2002/2012 LF Bank	–	40 000	rörlig 3 mån
Förlagslån 2004/2014 LF Bank	161 000	161 000	rörlig 3 mån
Förlagslån 2004/2014 LF Bank	21 114	21 114	rörlig 3 mån
Förlagslån 2004/2014 LF Bank	66 500	66 500	rörlig 3 mån
Förlagslån 2005/2015 LF Bank	30 000	30 000	rörlig 3 mån
Förlagslån 2005/2015 LF Bank	44 000	44 000	rörlig 3 mån
Förlagslån 2007/2017 LF Bank	150 000	150 000	rörlig 3 mån
Förlagslån 2008/2018 LF Bank	40 000	–	rörlig 3 mån
Förlagslån 2008/2018 LF Bank	150 000	–	rörlig 3 mån
	662 614	512 614	

Förlagslånen är efterställda hypoteksbolagets övriga skulder, vilket innebär att de medför rätt till betalning först efter det att övriga fordringsägare erhållit återbetalning.

NOT 27 EGET KAPITAL

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Bundet eget kapital		
Aktiekapital	70 335	70 335
Reservfond	14 067	14 067
Summa bundet eget kapital	84 402	84 402

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	2 173 865	2 100 332
Årets resultat	92 818	41 673

Summa fritt eget kapital	2 266 683	2 142 005
---------------------------------	------------------	------------------

Summa eget kapital	2 351 085	2 226 407
---------------------------	------------------	------------------

Upplysningskravet enligt ÅRL 5 kap 14§ avseende specificering av förändring av eget kapital jämfört med föregående års balansräkning framgår av sidan 19.

Erhållet villkorat aktieägartillskott uppgår till:

Under 2007	75 000
Under 2008	125 000
Totalt	200 000

NOT 28 POSTER INOM LINJEN

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Ställda säkerheter	INGA	INGA
Ansvarsförbindelser		
Förtida uttag vid 62 års ålder enligt pensionsavtal, 80%	689	640
Åtaganden		
Återköpstransaktioner	7 953 806	–
Beviljade men ej utbetalda lån	162 733	98 284
Summa åtaganden	8 116 539	98 284

Redovisat värde för finansiella tillgångar som lämnats som säkerhet för upplåning i form av säkerställda obligationer uppgår till 51 983 572 (45 271 016) tkr. Säkerheterna övergår till obligationsinnehavarna vid ett konkursbeslut.

NOT 29 TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER KATEGORI

2008-12-31 Tkr	Lånefordringar och kund- fordringar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Derivat som används i säkrings- redovisning	Finansiella tillgångar som kan säljas	Icke finansiella tillgångar	Summa	Verkligt värde
		Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option	Innehav för handels- ändamål					
Tillgångar								
Utlåning till kreditinstitut	298						298	298
Utlåning till allmänheten	53 592 412						53 592 412	54 750 694
Derivat			739 614	1 427 862			2 167 476	2 167 476
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	1 044 032						1 044 032	1 044 032
Uppskjutna skattefordringar						47	47	
Övriga tillgångar	3 507					376	3 883	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25 973		19 916	582 185		25 052	653 126	
Summa tillgångar	54 666 222	–	759 530	2 010 047	–	25 475	57 461 274	57 899 130

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Derivat som används i säkrings- redovisning	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa	Verkligt värde
Tkr						
Skulder						
Skulder till kreditinstitut			8 498 308		8 498 308	8 498 308
Emitterade värdepapper			42 284 805		42 284 805	43 646 421
Derivat	34 844	1 153 998			1 188 842	1 188 842
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen			991 767		991 767	991 767
Övriga skulder	3 995			138 783	142 778	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 787	513 052	740 301	68 763	1 340 903	
Avsättningar				172	172	
Efterställda skulder			662 614		662 614	662 614
Summa skulder	57 626	1 667 050	53 177 795	207 718	55 110 189	54 987 952

NOT 29 TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER KATEGORI, forts.

2007-12-31 Tkr	Lånefordringar och kund- fordringar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Derivat som används i säkrings- redovisning	Finansiella tillgångar som kan säljas	Icke finansiella tillgångar	Summa	Verkligt värde
		Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option	Innehav för handels- ändamål					
Tillgångar								
Utlåning till kreditinstitut							–	–
Utlåning till allmänheten	47 555 199						47 555 199	47 667 130
Derivat			173 419	293 840			467 259	467 259
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen	–247 174						–247 174	–247 174
Uppskjutna skattefordringar						45	45	
Övriga tillgångar	8 405					3 112	11 517	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19 713		65 199	432 997		27 496	545 405	
Summa tillgångar	47 336 143	–	238 618	726 837	–	30 653	48 332 251	47 887 215

Tkr	Finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Derivat som används i säkrings- redovisning	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa	Verkligt värde
Skulder						
Skulder till kreditinstitut			6 067 564		6 067 564	6 070 283
Emitterade värdepapper			37 013 276		37 013 276	36 735 054
Derivat	5 376	302 327			307 703	307 703
Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen			–215 459		–215 459	–215 459
Övriga skulder				1 270 318	1 270 318	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	59 918	372 793	675 074	41 883	1 149 668	
Avsättningar				160	160	
Efterställda skulder			512 614		512 614	512 614
Summa skulder	65 294	675 120	44 053 069	1 312 361	46 105 844	43 410 195

Bokförda och verkliga värden överensstämmer i hög grad eftersom IAS 39 kräver att derivat värderas till verkligt värde och också i övrigt ger möjlighet att använda verkliga värden i redovisningen. De finansiella instrumentens verkliga värden fastställs i första hand utifrån noterade marknadspriser. För dessa beräknades verkligt värde på basis av mittkursen när marknaden stängde sista dagen 2008. Då noterade marknadspriser saknas används allmänt accepterade värderingsmodeller såsom diskontering av framtida kassaflöden. Värderingsmodellerna baseras på observerbara marknadsdata. För OTC-instrument är beräkningen av verkliga värden baserade på priser för jämförbara noterade instrument. För ut- och inlåning med rörlig ränta anses verkligt värde motsvara bokfört värde. Ut- och inlåning med bunden ränta värderas utifrån depo-Stibor och FRA-swapkurvan, på denna läggs en räntemarginal som motsvarar ett genomsnittligt marginalpåslag.

NOT 30 VÄRDERINGSMETODER FÖR VERKLIGT VÄRDE

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

2008-12-31 Tkr	Instrument med publicerade prisnoteringar (Nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Derivat		2 167 476		2 167 476
Skulder				
Derivat		1 188 842		1 188 842
2007-12-31 Tkr	Instrument med publicerade prisnoteringar (Nivå 1)	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata (Nivå 2)	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)	Summa
Tillgångar				
Derivat		467 259		467 259
Skulder				
Derivat		307 703		307 703

NOT 31 LÖPTIDSÖVERSIKT

Likviditetsexponering finansiella instrument exklusive derivat
Kontraktuellt återstående löptid inklusive ränta (odiskonterade värden)

2008-12-31							Summa nominella
Tkr	På anfordran	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	Utan löptid	kassaflöden
Tillgångar							
Utlåning till kreditinstitut	298						298
Utlåning till allmänheten		7 239	32 855	305 925	53 268 326		53 614 345
Övriga tillgångar						1 701 088	1 701 088
Summa	298	7 239	32 855	305 925	53 268 326	1 701 088	55 315 731
Skulder							
Skulder till kreditinstitut		6 326 924	640 991	1 295 666			8 263 581
Emitterade värdepapper		112 821	8 812 340	34 236 935	431 638		43 593 734
Övriga skulder						2 475 620	2 475 620
Efterställda skulder					662 614		662 614
Summa skulder	–	6 439 745	9 453 331	35 532 601	1 094 252	2 475 620	54 995 549
Differens tillgångar och skulder	298	–6 432 506	–9 420 476	–35 226 676	52 174 074	–774 532	320 182
Oredovisade lånelöften		162 733					
Total skillnad exklusive derivat	298	–6 269 773	–9 420 476	–35 226 676	52 174 074	–774 532	320 182

2007-12-31							Summa nominella
Tkr	På anfordran	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	Utan löptid	kassaflöden
Tillgångar							
Utlåning till kreditinstitut							–
Utlåning till allmänheten		7 928	25 342	271 161	47 250 768		47 555 199
Övriga tillgångar						309 793	309 793
Summa	–	7 928	25 342	271 161	47 250 768	309 793	47 864 992
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	3 182 758	844 264	2 040 542				6 067 564
Emitterade värdepapper		2 211 000	5 673 398	28 570 655			36 455 053
Övriga skulder						2 204 687	2 204 687
Efterställda skulder					512 614		512 614
Summa skulder	3 182 758	3 055 264	7 713 940	28 570 655	512 614	2 204 687	45 239 918
Differens tillgångar och skulder	–3 182 758	–3 047 336	–7 688 598	–28 299 494	46 738 154	–1 894 894	2 625 074
Oredovisade lånelöften		98 284					
Total skillnad exklusive derivat	–3 182 758	–2 949 052	–7 688 598	–28 299 494	46 738 154	–1 894 894	2 625 074

Likviditetsexponering derivat
Kontraktuellt återstående löptid derivat (nominella värden inklusive ränta)

2008-12-31					Summa nominella
Tkr	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	kassaflöden
Derivat redovisade till verkligt värde via resultaträkningen					
– valutarelaterade	10 410	76 453	627 641		714 504
– ränterelaterade					–
Derivat i säkringsredovisning					
– valutarelaterade	–17 472	41 657	418 028	141 951	584 164
– ränterelaterade	–240 228	222 293	84 528	–280 795	–214 202
Total skillnad derivat	–247 290	340 403	1 130 197	–138 844	1 084 466

2007-12-31					Summa nominella
Tkr	< 3 månader	> 3 månader < 1 år	> 1 år < 5 år	> 5 år	kassaflöden
Derivat redovisade till verkligt värde via resultaträkningen					
– valutarelaterade	7 115	–17 822	136 289		125 582
– ränterelaterade					–
Derivat i säkringsredovisning					
– valutarelaterade					–
– ränterelaterade	–135 326	58 455	–234 931	–331 665	–643 467
Total skillnad derivat	–128 211	40 633	–98 642	–331 665	–517 885

NOT 32 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDER OCH REGLERINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

	2008-12-31			2007-12-31		
	inom 12 månader	efter 12 månader	Totalt	inom 12 månader	efter 12 månader	Totalt
Belopp som förväntas återvinnas						
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	298		298			–
Utlåning till allmänheten	366 726	53 225 686	53 592 412	384 154	47 171 045	47 555 199
Derivat	172 666	1 994 810	2 167 476	57 738	409 521	467 259
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen		1 044 032	1 044 032		–247 174	–247 174
Uppskjutna skattefordringar		47	47		45	45
Övriga tillgångar	3 883		3 883	11 517		11 517
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	653 126		653 126	545 405		545 405
Summa tillgångar	1 196 699	56 264 575	57 461 274	998 814	47 333 437	48 332 251
Belopp som förväntas regleras						
Skulder och avsättningar						
Skulder till kreditinstitut	7 226 389	1 271 919	8 498 308	4 027 028	2 040 536	6 067 564
Emitterade värdepapper	8 379 740	33 905 065	42 284 805	8 064 090	28 949 186	37 013 276
Derivat	134 689	1 054 153	1 188 842	7 283	300 420	307 703
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen		991 767	991 767		–215 459	–215 459
Övriga skulder	142 778		142 778	1 270 318		1 270 318
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 340 903		1 340 903	1 149 668		1 149 668
Avsättningar		172	172		160	160
Efterställda skulder		662 614	662 614		512 614	512 614
Summa skulder och avsättningar	17 224 499	37 885 690	55 110 189	14 518 387	31 587 457	46 105 844

NOT 33 RÄNTEBINDNINGSTIDER

2008-12-31		Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tkr	Högst 1 mån								
Tillgångar									
Utlåning till kreditinstitut	298								298
Utlåning till allmänheten	15 431 015	9 329 169	3 860 401	4 655 637	13 396 626	4 626 590	2 317 907	-24 933	53 592 412
Övriga tillgångar								3 868 564	3 868 564
Summa tillgångar	15 431 313	9 329 169	3 860 401	4 655 637	13 396 626	4 626 590	2 317 907	3 843 631	57 461 274
Skulder									
Skulder till kreditinstitut		6 593 735		627 370	1 271 919			5 284	8 498 308
Emitterade värdepapper	1 920 000	7 628 005	7 945 302	434 439	18 531 328	5 460 503	365 228		42 284 805
Övriga skulder								3 664 462	3 664 462
Efterställda skulder							662 614		662 614
Eget kapital								2 351 085	2 351 085
Summa skulder och eget kapital	1 920 000	14 221 740	7 945 302	1 061 809	19 803 247	5 460 503	1 027 842	6 020 831	57 461 274
Differens tillgångar och skulder	13 511 313	-4 892 571	-4 084 901	3 593 828	-6 406 621	-833 913	1 290 065	-2 177 200	
Räntederivat, nominella värden	300 000	-1 750 000	6 485 000	-4 410 000	5 253 367	1 135 923	-1 880 055		5 134 235
Nettoexponering	13 811 313	-6 642 571	2 400 099	-816 172	-1 153 254	302 010	-589 990	-2 177 200	
2007-12-31									
Tkr	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Utlåning till kreditinstitut									-
Utlåning till allmänheten	949 437	20 792 301	184 679	5 510 555	11 954 223	5 921 805	2 261 584	-19 385	47 555 199
Övriga tillgångar								777 052	777 052
Summa tillgångar	949 437	20 792 301	184 679	5 510 555	11 954 223	5 921 805	2 261 584	757 667	48 332 251
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	2 696 031	383 599	282 975	177 690	2 461 064	66 205			6 067 564
Emitterade värdepapper	2 211 000		3 823 998	1 849 426	29 128 852				37 013 276
Övriga skulder								2 512 390	2 512 390
Efterställda skulder							512 614		512 614
Eget kapital								2 226 407	2 226 407
Summa skulder och eget kapital	4 907 031	383 599	4 106 973	2 027 116	31 589 916	66 205	512 614	4 738 797	48 332 251
Differens tillgångar och skulder	-3 957 594	20 408 702	-3 922 294	3 483 439	-19 635 693	5 855 600	1 748 970	-3 981 130	
Räntederivat, nominella värden		-1 500 000	-2 800 000	-3 115 000	5 390 000	1 057 500	-2 350 000		-3 317 500
Kumulativ exponering	-3 957 594	14 951 108	8 228 814	8 597 253	-5 648 440	1 264 660	663 630	-3 317 500	

NOT 34 KREDITRISK

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Lånefordringar		
Säkerhetsfördelning för lånefordringar, brutto		
Småhus	44 665 928	39 948 271
Bostadsrätt	8 407 901	7 213 832
Flerbostadshus	452 566	353 174
Affärs- och kontorsfastigheter	76 530	68 768
Industriefastigheter	32 134	12 469
Summa	53 635 059	47 596 514

Derivat, verkliga värden inklusive upplupen ränta		
AA-/Aa1	127 714	51 990
A/Aa3	91 891	–
A+/Aa1	–	25 058
A+/Aa2	440 446	–
A/A2	647 573	–
Intern motpart	–	158 714
Summa	1 307 624	235 762

Poster inom linjen		
Beviljade men ej utbetalda lån	162 733	98 284
Summa total kreditrisk brutto	55 105 416	47 930 560

Nedskrivningar av lånefordringar	–42 647	–41 315
Summa total kreditrisk netto	55 062 769	47 889 245

Värdet av säkerheterna avseende hypotekskrediter inom säkerställda verksamheten uppgår till 51 983 572 (45 271 016) tkr.

Inom hypoteksverksamheten finns inga ianspråkstagna säkerheter. Vid obestånd sker en direkt försäljning av panten.

När det gäller kreditförluster skall enligt avtal 80 procent av konstaterade kreditförluster samt återvinningar på dessa avräknas mot respektive länsförsäkringsbolags provisionersättning. Ersättningen kan inte för ett enskilt år bli negativ.

Osäkra lånefordringar		
Företagssektor	900	900
Hushållssektor	57 315	28 161
	58 215	29 061

Osäkra lånefordringar fördelat på säkerhet		
Med säkerhet i villa	51 500	24 218
Med säkerhet i fritidsfastighet	446	203
Med säkerhet i bostadsrätt	6 269	1 055
Övrigt	–	3 585
	58 215	29 061

Fallerade lånefordringar som inte ingår i osäkra fordringar		
Fordringar förfallna 10–19 dgr	121	220
Fordringar förfallna 20–39 dgr	38 032	23 642
Fordringar förfallna 40–59 dgr	–	–
	38 153	23 862

En lånefordran anses vara osäker om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten ej kan leva upp till sitt åtagande.

En fallerad lånefordran är en fordran där låntagaren har fallerat mer än 10 dagar enligt Basel-regelverkets IRK-metod.

Inom hypoteksverksamheten finns inga lån där villkoren omförhandlats under året och där lånet annars skulle redovisats som osäkert.

Lånefordringar, kreditkvalitet

I december 2006 erhöll Länsförsäkringar tillstånd från Finansinspektionen att tillämpa IRK-metoden vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisker för hushållsexponeringar, vilka står för huvuddelen av kreditportföljen, och sedan februari 2007 tillämpas IRK-metoden för dessa exponeringar.

Sannolikheten för fallissemang (PD) är sannolikheten för att en motpart fallerar inom 12 månader. En motpart anses vara fallerad om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten ej kan leva upp till dess åtaganden mot bolaget. För varje motpart beräknas initialt ett PD som ska avspegla risken för fallissemang inom de följande 12 månaderna. Detta PD justeras sedan för att avspegla den genomsnittliga fallissemangsandelen över ett flertal konjunkturcykler. Slutligen adderas en säkerhetsmarginal till PD för att säkerställa att risken inte underskattas. Efter beräkningen av PD rangordnas samtliga motparter och delas in i PD-klasser.

Vid utvecklingen av modeller för beräkning av PD har hänsyn tagits till vilken information som är mest relevant för respektive motpartsslag. Indelningen i PD-klasser kan därför ske antingen genom en individuell expertbedömning eller via metoder baserad på statistisk analys (credit scoring). I modellerna beaktas både intern och extern information.

**Hushållsexponeringar, IRK
EAD enligt Basel II-regelverket**

PD klass	PD,%	2008-12-31	PD klass	PD,%	2007-12-31
1	0,05	1 183 811	A	0,16	13 016 510
2	0,10	3 737 981	B	0,27	21 944 030
3	0,20	12 512 799	C	0,86	5 934 943
4	0,40	22 552 688	D	2,53	1 989 510
5	0,80	6 099 737	E	5,63	761 819
6	1,60	3 373 559	F	11,01	286 772
7	3,20	1 121 487	G	32,91	287 238
8	6,40	520 120	Fallissemang	100	49 936
9	12,80	230 675			44 270 758
10	25,60	125 193			
11	51,20	151 611			
Fallissemang	100	110 282			
		51 719 943			

Exponering vid fallissemang (EAD) är det exponeringsbelopp som motparten förväntas utnyttja vid ett fallissemang. För åtaganden som till fullo ligger inom balansräkningen definieras EAD som kapitalskuld plus upplupna och förfallna ej betalda räntor och avgifter. För åtaganden som helt eller delvis ligger utanför balansräkningen beräknas EAD genom att motpartens totala beviljade belopp multipliceras med en konverteringsfaktor (KF).

NOT 35 KAPITALTÄCKNINGSANALYS

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Primärt kapital, brutto	2 351 038	2 226 452
Avgår IRK underskott	-25 888	-21 518
Primärt kapital, netto	2 325 150	2 204 934
Supplementärt kapital	662 614	512 614
Avdrag supplementärt kapital	-25 888	-29 518
Summa kapitalbas	2 961 876	2 688 030
Riskvägda tillgångar enligt Basel II	10 737 313	9 314 563
Riskvägda tillgångar enligt övergångsregler	28 292 250	25 655 725

Summa kapitalkrav kreditrisk		
Kapitalkravet för kreditrisk enligt schblonmetoden	93 607	114 309
Kapitalkravet för kreditrisk enligt IRK-metoden	755 062	622 123
Kapitalkrav för operativa risker	10 316	8 733
Kapitalkrav	858 985	745 165
Justering enligt övergångsregler	1 404 395	1 307 293
Summa kapitalkrav	2 263 380	2 052 458

Primärkapitalrelation enligt Basel II, %	21,65	23,67
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II, %	27,58	28,86
Kapitaltäckningskvot enligt Basel II, *	3,45	3,61

Primärkapitalrelation enligt övergångsregler, %	8,22	8,59
Kapitaltäckningsgrad enligt övergångsregler, %	10,47	10,48
Kapitaltäckningskvot enligt övergångsregler, *	1,31	1,31

Kapitalkrav

Kreditrisk enligt schablonmetoden

Institutsexponeringar	33 401	11 432
Företagsexponeringar	2 826	5 351
Hushållsexponeringar	-	459
Exponeringar med säkerhet i fastighet	53 773	91 342
Oreglerade poster	543	890
Övriga poster	3 064	4 835
Summa kapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetoden	93 607	114 309

NOT 36 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE, PRISSÄTTNING OCH AVTAL

Närstående

Som närstående juridiska personer räknas Länsförsäkringar AB-koncernens och Länsförsäkringar Livkoncernens bolag, samtliga intressebolag, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och de 24 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag.

Prissättning

Inom Länsförsäkringsgruppen används förhandlade priser, både för tjänster som utförs på uppdrag av länsförsäkringsbolagen och det tjänsteutbud som tillhandahålls inom Länsförsäkringar AB-koncernen.

	Fordringar		Skulder		Intäkter		Kostnader	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Bolag inom bankkoncernen	693 625	251 783	9 414 250	6 723 025	265 974	154 216	712 722	966 493
Övriga bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen			646 872				17 577	
Länsförsäkringsbolag			54 226	36 616			174 643	128 310
Övriga närstående								11 818

För upplysningar om ersättningar till närstående nyckelpersoner så som styrelseledamöter och ledande befattningshavare hänvisas till not 9, Personalkostnader. I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner.

Tkr	2008-12-31	2007-12-31
Kreditrisk enligt IRK-metoden		
<i>Hushållsexponeringar</i>		
Fastighetskrediter	751 825	619 244
Övriga hushållsexponeringar	3 237	2 879
Summa kapitalkrav för kreditrisker enligt IRK-metoden	755 062	622 123
Operativa risker		
Schablonmetoden	10 316	8 733
Summa kapitalkrav för operativa risker	10 316	8 733

Kapitaltäckningsanalys enligt Basel I

Primärt kapital	2 351 038	2 226 362
Supplementärt kapital	662 614	504 614
Summa kapitalbas	3 013 652	2 730 976

Riskvägda tillgångar	32 136 623	27 572 299
Kapitalkrav för kreditrisker	2 570 930	2 205 784
Primärkapitalrelation, %	7,32	8,07
Kapitaltäckningsgrad, %	9,38	9,90
Kapitaltäckningskvot *	1,17	1,24

* Kapitaltäckningskvot = total kapitalbas / totalt kapitalkrav

I kapitalbasen ingår styrelsens förslag till vinstdisposition.

I den finansiella företagsgruppen ingår, förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank AB publ (556401-9878), även de helägda och fullt konsoliderade dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek AB publ (556244-1781), Wasa Kredit AB (556311-9204) samt Länsförsäkringar Fondförvaltning AB publ (556364-2783).

Priset på interna transaktioner förhandlas fram i servicekommittéer. Dessa kommittéer ska säkerställa en bra kommunikation mellan de koncerngemensamma enheterna respektive servicecentren och dess kunder. De har också till uppgift att diskutera och förhandla om innehåll och pris för koncerninterna transaktioner. När parterna i en servicekommitté är överens arbetar respektive enhet fram en budget och prislista för det kommande året, som sedan ska godkännas av koncernledningen.

NOT 37 HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Den 1 januari 2009 skedde en omorganisation i moderbolaget Länsförsäkringar Bank och i Länsförsäkringar AB-koncernen för att öka konkurrenskraften och effektivisera utnyttjandet av gemensamma resurser.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Förslag till behandling av hypoteksbolagets disponibla vinst (kr)

Balanserat resultat	2 142 003 662
Lämnat koncernbidrag, netto	-93 139 200
Mottaget aktieägartillskott	125 000 000
Årets resultat	92 817 847
Att disponera	2 266 682 309

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras så;

att i ny räkning balanseras	2 266 682 309
-----------------------------	---------------

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför.

Stockholm 2009-03-26

Mats Ericsson
Styrelseordförande

Bengt Jerning
Styrelseledamot

Christer Malm
Styrelseledamot

Mattias Nordin
Styrelseledamot

Anders Borgcrantz
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2009-03-26

Johan Bäckström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)

Org nr 556244-1781

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Hypotek AB (publ) för år 2008. Årsredovisningen ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 14–40. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt

att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 2009-03-26

Johan Bäckström
Auktoriserad revisor

Styrelse, revisorer och företagsledning

STYRELSE

Mats Ericsson, f 1954
Ordförande sedan 2008
Styrelseledamot sedan 2005
Verkställande direktör
Länsförsäkringar Bank AB
Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i
Brandskyddsföreningen i
Halland, ledamot Wasa
Kredit AB, Prins Bertils
Stiftelse, Movement Vård
och Rehab AB och
Försäkringsbranschens
Arbetsgivarorganisation FAO.

Anders Borgcrantz, f 1961
Styrelseledamot sedan 2003
Verkställande direktör
Länsförsäkringar Hypotek
AB. Vice vd, vd:s ställföre-
trädare, Länsförsäkringar
Bank AB. Övriga
styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Wasa
Kredit AB, BGC Holding AB,
Bankgirocentralen BGC AB
och Devise Business
Transaction Sweden AB.

Bengt Jerning, f 1953
Styrelseledamot sedan 1992
Kreditchef Länsförsäkringar
Bank AB och Länsförsäk-
ringar Hypotek AB.
Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Wasa
Kredit AB.

Christer Malm, f 1943
Styrelseledamot sedan 2005
Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i IT-
ledarna. Ordförande i
Mälarenergi AB, Svenska
Volleybollförbundet och
Riksteatern. Ledamot i
Mälarenergi Stadsnät AB,
Västerås flygplats AB,
VÅGAB Västerås och
Världsnaturfonden WWF.

Mattias Nordin, f 1967
Styrelseledamot sedan 2005
Ekonomidirektör
Länsförsäkringar AB
Övriga styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Wasa
Kredit AB.

FÖRETAGSLEDNING

Anders Borgcrantz, f 1961
Verkställande direktör

Göran Laurén, f 1962
Finanschef och vice verk-
ställande direktör

ORDINARIE REVISOR

Johan Bäckström
Auktoriserad revisor
KPMG.

Definitioner

Andel osäkra fordringar

Osäkra fordringar i förhållande till total utlåning till allmänheten och till kreditinstitut.

Kapitalbas

Summan av primärt kapital och supplementärt kapital minus poster enligt 2 kap 7§ 3 st lagen om kapitaltäckning.

Kapitaltäckningsgrad

Utgående kapitalbas i relation till utgående riskvägt belopp.

K/I-tal

Summa kostnader i förhållande till summa intäkter. K/I-talet beräknas före och efter kreditförluster.

Oreglerad fordran

Fordran för vilken ränta, amortering eller övertrassering är förfallen till betalning sedan mer än 60 dagar.

Osäker fordran

Fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. En lånefordran anses vara osäker om den har en betalning som är mer än 60 dagar sen eller om det finns anledning att förvänta sig att motparten ej kan leva upp till sitt åtagande. Osäkra fordringar med avdrag för specifika reserveringar för individuellt värderade fordringar samt reserveringar för gruppvis värderade fordringar utgör osäkra fordringar netto.

Placeringsmarginal

Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Primärkapital

Eget kapital i moderbolaget inklusive 73,7 procent av obeskattade reserver, minus immateriella tillgångar och uppskjutna skattefordringar, kapitaltillskott och reserver som får ingå i kapitalbasen som primärt kapital enligt 2 kap 6§ lagen om kapitaltäckning.

Primärkapitalrelation

Utgående primärkapital i relation till utgående riskvägt belopp.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar

Reserv för befarade kreditförluster i relation till osäkra fordringar brutto.

Riskvägt belopp

Summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lag om kapitaltäckning. Volymerna vägs med hänsyn till bedömd risk så att de kommer att ingå i den riskvägda volymen med 0 procent, 20 procent, 50 procent eller 100 procent.

Räntabilitet på eget kapital

Periodens resultat efter bokslutsdispositioner och schablonskatt i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för nyemission och utdelning.

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat i relation till genomsnittlig balansomslutning.

Räntebindningstid

Avtalad tid under vilken räntan på en tillgång eller skuld är bunden.

Räntemarginal

Skilnaden mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skulder.

Supplementärt kapital

Förlagslån med en ursprunglig löptid på minst fem år med viss reduktion om den återstående löptiden understiger fem år samt kapitaltillskott och reserver enligt 2 kap 6§ lagen om kapitaltäckning.

Rapportdagar

Kvartal 1:

Delårsrapport för januari–mars 2009 lämnas 22 april 2009.

Kvartal 2:

Delårsrapport för januari–juni 2009 lämnas 25 augusti 2009.

Kvartal 3:

Delårsrapport för januari–september 2009 lämnas 23 oktober 2009.

Adresser

Länsförsäkringar Blekinge

Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@lfblekinge.se

Dalarnas Försäkringsbolag

Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.se

Länsförsäkringar Älvsborg

Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg

Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-61 43 90
E-post: info@lfgavleborg.se

Länsförsäkringar Göttinge

Box 54
281 21 Hässleholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@goinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland

Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jämtland

Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 18
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@lfz.se

Länsförsäkringar Jönköping

Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län

Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@LFkalmar.se

Länsförsäkring Kronoberg

Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Kronobergsgatan 10
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@lfkronoberg.se

Länsförsäkringar Norrbotten

Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920-22 01 66
E-post: info@lfn.nu

Länsförsäkringar Skaraborg

Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm

173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland

Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post: info@lfs.se

Länsförsäkringar Uppsala

Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-68 55 00
Fax: 018-68 55 80
E-post: info@uppsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland

Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn: 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@LFvarmland.se

Länsförsäkringar Kristianstad

Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten

Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@LFvasterbotten.se

Länsförsäkringar Västernorrland

Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post: info@vn.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen

Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@lfborgslagen.se

Östgöta Brandstodsbolag

Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@lfbostgota.se

Länsförsäkringar Gotland

Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@lfgotland.se

Länsförsäkringar Skåne

Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-633 80 00
Fax: 042-633 86 60
E-post: info@lfskane.se

GEMENSAMMA BOLAG

Länsförsäkringar AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 418 10
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondförvaltning AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 40 07
E-post: info@lansforsakringar.se

Wasa Kredit AB

Box 6740
113 85 Stockholm
Besök: S:t Eriksgatan 115
Tfn: 08-635 38 00
Fax: 08-676 02 75
E-post: info@wasakredit.se

Agria Djurförsäkring

Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 421 00
Fax: 08-588 421 80
E-post: info@agria.se

Humlegården Fastigheter AB

Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlsgatan 25
Tfn: 08-678 92 00
Fax: 08-678 92 99
E-post: info@humlegarden.se

Länsförsäkringar Mäklarservice

Box 65
171 74 Solna
Besök: Hemvärnsgatan 9
Tfn: 08-588 490 00
Fax: 08-588 491 90
E-post: info.maklarservice@lansforsakringar.se

Länshem Fastighetsförmedling

Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-633 98 10
Fax: 042-633 98 11
E-post: helsingborg@lanshem.se

